

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.

Redactor resp.: Dr. VARNAY ELEMÉR

A parlamentben panaszkodtak

a cenzúra miatt, mert az nemcsak a nemzetközi híreket rostálta meg, hanem a képviselők felszólalásait is megkuritotta, kiforgatta az egyes beszédek eredeti értelmükből és ezzel lehetetlenné tette, hogy az ország lakossága tudomásul vegye törvényes képviselői által elmondott panaszait és kívánságait. A panaszokat magáévá tette Vaida-Voevod Alexandru dr. képviselőházi elnök is. A cenzúra — mondotta — a képviselőházzal szemben néha olyan jogot gyakorol, melyet nem kellene gyakorolnia, mivel amit néhány száz ember előtt el lehet mondani a kormány vidéki tanácskozásai során, azt a parlamentben is el lehet mondani. Ha cenzúráról van szó, akkor követelem a saját magam részére a cenzúra jogát. Már négyszer voltam miniszterelnök — folytatta Vaida-Voevod — és most egy cenzor dajkáljon engem, cenzor, akiben nincs meg a felelősségérzet és a politikai tapasztalat, amellyel én rendelkezem? Hogyan, nevelőnői felügyelet alatt álljak? Tiltakozom ez ellen!

A képviselőház elnökének szavait az egész törvényhozó testület lelkesen megtapsolta és ebben a tapsban nemcsak az elnök iránti bizalom nyilvánult meg. Ennek fontosságát hangsúlyozta Vaida-Voevod, amikor kijelentette, hogy az élőlőzön át veszik tudomásul valamely ország-résznek a képviselője által kinyilatkoztatott kívánságait és panaszait és azt, ha az alantas szervek nem teljesítik a miniszterek rendeleteit és ezzel elégedetlenséget keltenek a lakosság körében. A képviselőknél a parlamentben beszélniök kell és nem hallgatniok és azután haza menjenek, mert ez azt jelentené, hogy semmit sem tettek. Tehát nem mindegy az, hogy a képviselő egyszerűen csak azért jön ide, hogy hallgasson, vagy pedig a rendelkezésére álló lehetőségek között és korlátokon belül eleget tegyen kötelességének. A képviselőház elnökének véleménye szerint is tehát nem elég az, hogy egy-egy képviselő teljesítse kötelességét, hanem lehetővé kell tenni, hogy választói és az ország közvéleménye is tudomást szerezzen ezen kötelessége maradéktalan teljesítéséről. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a sajtót nem akadályozzák meg hivatása teljesítésében azzal, hogy lehetetlenné teszik a parlamentben történekről való hű beszámolót.

Vaida-Voevod Alexandru felszólalásának elősorsban a sajtó maga örül a legjobban, mert hiszen a lapok azok, melyek a hírszolgáltatás nehézségeit érzik. És mindannyiunk szívéből beszélt, amikor reámutatott a cenzúra túlkapásaira. A törvénytisztelő és az ország érdekeit szem előtt tartó újságíró cenzúra nélkül is tudja, mikor miről mit írhat. Nem hisszük, hogy akadna az országban egyetlenegy felelőssége tudatában levő újságíró, aki szándékosan akarna vétetni a fennálló társadalmi és állami rend ellen. Ha ennek ellenére is van cenzúra, úgy ahhoz is alkalmazkodunk, de azonosítjuk magunkat Vaida-Voevod Alexandru dr. képviselőházi elnök véleményével.

Ezt erősítette meg a propagandaügyi miniszter is, amikor a kormány nevében elégtételt szolgáltatott a parlamentnek és kijelentette, hogy a parlamentben elhangzott beszédek nem lehet cenzúrának alávetni, miúgy ezt maguk az illető testületek házelnökei gyakorolják. Reméljük, hogy ezzel a kormánynyilatkozattal tisztázódott a helyzet.

Reynaud bejelentette, hogy a francia nép a végsőkéig fog harcolni

A miniszterelnök nagy rádióbeszédben ismertette a politikai helyzetet
A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Párisból jelentik: Reynaud Paul miniszterelnök rádióbeszédet mondott és ezeket jelentette ki:

— Múlt hét péntekén bemutattam kormányomat a parlament előtt, miként az szokásos, ma pedig bemutakozom a francia nép előtt. Ezt néhány szóval kívánom elintézni, mert önök nagyon jól tudják, hogy inkább tettekkel beszélek. Amikor átvettem Daladier miniszterelnöknek, akinek Franciaország annyit köszönhet, súlyos örökségét, csak egy gondolat vezetett, hogy olyan kormányt sikerüljön alakítanom, amely a legerélyesebben léphet fel, mert, miként gyakran hangoztattam,

a háború az erő kérdése.

Az egységet akartam megvalósítani és éppen ezért valamennyi párt politikai vezetőjének felajánlottam, hogy működjenek velem együtt a kormányban. Ez az egység végül is megvalósul, ha majd látják tevékenységünk eredményét.

Harc a győzelemig

— Elhárítottuk azt a veszélyt, amely az esetleges kormányválságok nyomában járt volna. Ha Franciaországban sorozatos kormánybukások következtek volna be, ez nem jelentette volna a belső egyenetlenséget, azonban mégis anyagot adott volna az ellenség propagandájának. Németország taktikája arra irányul, hogy a franciák között ellentéteket támasszon. Ha ezt sikerülne elérnie, akkor könnyen végrehajthatná tervét és megrohanhatná Franciaországot. Ezt a veszélyt most teljesen elhárítottuk.

A francia nemzet sokkal egységesebb és erősebb, mint volt bármikor.

A hatalmat egy erős kormány vette át, amely könnyű szerrel elbánik minden széthúzásra irányuló tevékenységgel. Kilenc tagú háborúskormányt alakítottunk az ország ügyeinek vezetésére. A háború sorsának intézése erős kezekbe került, amelyek csak egy célt ismernek: a győzelmet.

— Felvethetnék a kérdést, hogy milyen háborús célokat követ az új kormány, vagy milyen békekélokat tűzött maga elé. Úgy érzem, hogy erről nem kell beszélnem. Többször szóltunk ezekről a célkitűzésekről. Céljaink nem változtak. Megmáshatatlant elhatározásunk, hogy

addig harcolunk, amíg ki nem vívtuk a döntő győzelmet.

A helyzet ma olyan, mint a háború megindulásakor,

Reynaud bizakodó

— A háború megkezdése óta hét hónap telt el és az ellenség az ország határain kívül áll. Ha visszaemlékezünk arra, hogy hány háború kezdődött Franciaország ellen azzal, hogy az ország területét megrohanták és az ország belsejébe hatoltak, a mai helyzetet is eredménynek kell tekinteni. De meglehet, hogy ezen a téren nagy megpróbáltatások várnak reánk és lehet, hogy a jelenlegi helyzet megváltozik.

Mi minden előkészületet megtettünk, hogy megelégetés ne érhesen bennünket és hogy minden támadással szembeszállhassunk.

A hadvezetőség az emberáldozatokat kimélni akar-

Ha a kormányválságok egymást követnék, akkor Hitler kancellár könnyen kijelentené, hogy ütött az óra, de szerencsére ezt a veszedelmet sikerült elhárítani. Most kormányoznunk kell és ezért kilenc miniszterből álló háborús kabinetet alakítottam. Ez elegendő ahhoz, hogy az összes szükségesnek látszó intézkedéseket megtegyük. Elhatározásaink érettek, intézkedéseink pedig gyorsak lesznek. A kormány kötelessége a következő szavakban foglalható össze: folytassa a háborút minden vonalon.

— A kormány szerepe az, hogy mindenkit saját helyére állítson és ezt meg is fogja tenni. Mielőtt a katonai győzelmet elérnénk, diplomáciai sikerekre is szükségünk van, ez azonban attól függ, hogy milyen erőek vagyunk, hány harciokcsink, ágyúnk és repülőgépeink van. Ehhez az eredményhez pedig szükség van arra, hogy a frontok mögött valamennyi francia ugyanazt akarja, amit mi. A győzelem tehát tőlünk függ és jövőnk a mi kezünkben van.

amikor az erőszak uralma ellen indultunk. Elhatároztuk, hogy véget vetünk annak a folyamatnak, amely 1936-ban vette kezdetét. Emlékezzünk vissza, hogy 1936 márciusában a németek megszállták a Rajnaterületet, 1938 márciusában bevonultak Bécsbe, 1939 márciusában bevonultak Prágába, 1939 szeptemberében vonultak be Varsóba és Szovjet-országgal együtt feldarabolták Lengyelországot. Ezzel a sorozat még nem fejeződött be, Németország támogatásával Szovjetország megtámadta Finnországot és gyászos békére kényszerítette.

A BALKÁNI HELYZET

— Mialatt beszélek, a nemzeti szocialista Németország nyomást gyakorol a Balkán népeire és azok függetlenségét veszélyezteti. Ezt semmi körülmények között nem tűrhetjük. Ha a Balkán népei ellen irányuló német akciót hallgatólágn néznénk, akkor ez

a szabadságnak, a független népek önállóságának a végét jelentené,

de jelentené egyúttal Franciaország végét is. Az ilyen törekvésekkel szemben Franciaországnak minden rendelkezésére álló erejét harcba kell vinni. Küzdünk épp oly határozottsággal, mint ahogy elődeink küzdöttek V. Ferenc császár, vagy II. Vilmos császár ellen. Mindkét esetben a francia fegyverek fényes győzelmet arattak a németek ellen. A Németország elleni háborút minden téren és minden vonatkozásban meg kell szervezni.

ja, de számolni kell azzal, hogy ez a háború nem a hadsereg küzdelme, hanem a népek háborúja. Már a világháború végefelé is néphadseregek álltak egymással szemben. Napoleon hadseregének létszáma nem haladta meg a hatszázszázöt és nem lőtt ki több, mint 1 millió ágyúlövedéket, a világháborúban viszont 1 milliárdnál több ágyúlövedéket lőtt ki a francia tüzérség. Ma a fegyver és az ágyú csak egyik eszköze a hadviselésnek. Tankok, kézigranátok, gépfegyverek, repülőgépek növelik a fegyverek számát. A francia hadseregnek a nagy harcra való felkészülése gigászi munkát követelt. A háború ma nemcsak a harctéren folyik, hanem a gyárakban és

a termőföldeken. Franciaországnak a mezőgazdasági termelést fokoznia kellett, a kivitt növelni; mert ezen a révén kerülnek a nyersanyagok az országba. Mindenív harcedzett, munkabíró férfiak kellene, mert a harctéren, a gyárakban és a földeken egyformán harcolnak a győzelemért. Ma a belső terelésben már nem lehet szó normális munkarendről. Ma minden vonalon keményen harcolni, dolgozni és

szervenadni kell. Mindenkinek áldozatokat kell hoznia a győzelemért.

Ezt a háborút, bármily kemény és bármily nehéz legyen, meg fogjuk nyerni.

Két világbirodalom minden gazdasága, elszántsága és győzni akarása áll szemben az ellenséggel. Fel-emelt fejjel, a jövőben bizva indulunk harcba a győzelemért.

Sikeres német járőrharok és légi felderítő tevékenység a nyugati fronton

Egy angol és egy francia gépet lelőttek. — Németország kimélyíti kereskedelmi kapcsolatait az Egyesült Államokkal

Berlinből jelentik: A német hivatalos jelentés a következőket közli: A nyugati arcvonalon Firmsentől délre egy járőrvállalkozásunk alkalmával sikerült foglyokat ejtenünk és az ellenség halottakat vizitált, valamint sebesültjei is voltak. A Franciaország fölé küldött repülőink fontos eredményeket értek el, bár az ellenség erős elhárító tevékenységet fejtett ki ellentük. Március 26-án éjszaka több ellenséges repülőgép járt Észak- és Nyugat-Németország felett és újuk alkalmával idegen hatalmak, holland, belga, luxemburgi és dán felségterületeket sértettek meg. A hétfői felderítő repülések során egy angol és egy francia repülőgépet lelőttünk. Német részről veszteség nem volt.

Párisból jelentik: A hivatalos jelentés közli, hogy a harcokról nincs semmi jelenteni való.

VISSZATÉRT HOSSZÚ ÚTJARÓL az ARK ROYAL REPÜLŐGÉPANYAHAJÓ

Londonból jelentik: Power kapitány, az Ark Royal repülőgép anyahajó parancsnoka visszatért Angliába és a hajó útjáról részleteket közölt. A hajó 75 ezer tengeri mérföldes utat tett meg az egyenlítőtől a sarki tengeri vidékekig. Hozzájárult az Uhlenfeld, a Matusi és az Adolf Wöhrmann német kereskedelmi hajó felfedezéséhez és megállításhoz. Közben a hajót német tengeralattjáró és német repülőgépek támadták meg. A német tengeralattjáró torpedója 300 yardnyira haladt el a hajó előtt. A buvárhajót ezután megtámadták az Ark Royal kíséretében levő torpedórombolók és elsüllyesztették. Legénységét megmentették. A légitámadás során három német hidroplán közül egyet az Ark Royal gépei lelőttek, kettő eltávozott. Kevéssel több bombavető német repülőgépek jelentek meg, amelyeket a léghárító ágyúk tüzelése fogadott. A kapitány előadása szerint ekkor pillantotta meg a legnagyobb méretű légi bombákat, amelyeket valaha is látott. A bomba a vízbe esett, de ha még célba is talál, akkor sem süllyesztette volna el a hajót.

ÖT ELŐKELŐ NÉMET SZEMÉLYISÉG UTÁN KUTAT AZ ANGOL TITKOS SZOLGÁLAT

Londonból jelentik: A Daily Sketch jelenti, hogy öt német személyiség azt a megbízatást kapta, hogy utazzon az Egyesült Államokba és kísérelje meg a kereskedelmi kapcsolatokat megjavítani Németország és az Egyesült Államok között. Ez a bizottság kénytelen volt a vladivosztoki útirányt választani és Oroszországon, valamint Szibérián át elutazni Washingtonba. Az angol titkos szolgálat ugyanis értesülést nyert arról, hogy a német bizottság az Atlanti Óceánon keresztül igyekszik eljutni Washingtonba és ezzel meggyőzhető a Conte di Savoia átkutatása is.

NEM SZAKAD MEG A FRANCIA-OROSZ DIPLOMÁCIAI VISZONY

Párisból jelentik: A Havas ügynökség jelenti: A francia kormány moszkvai diplomáciai lépését, amely maga után vonta Surics nagykövet visszahívását, annak jeléül tekintik, hogy Franciaország szigorúan tiszteletben kívánja tartani jogait. Rámutatnak arra, hogy Franciaország valamennyi semleges állammal fenn akarja tartani kapcsolatait, de nem engedi meg azt, hogy a semlegesség örve alatt a szövetségeseknek ártó mozgalmat kövessenek el.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti Moszkvából, hogy a szovjet politikai köröknek az a véleményük, hogy Surics párisi nagykövet visszahívása és az ezzel kapcsolatos incidens

nem vonja maga után a Szovjet és Franciaország között a diplomáciai kapcsolatok további kiélezését.

A diplomáciai kapcsolatok megszakítása már bekövetkezhetett volna akkor is, amikor a párisi szovjet-küldetés helyiségében a párisi rendőrség benyomult. Ez az incidens is minden különösebb következmények nélkül múlt el. A szovjet-kormány annál inkább hajlandó volt visszahívni pá-

risi nagykövetét, mert már régebben számoltak ezzel a lehetőséggel, miután Naggiel moszkvai francia nagykövet is már hónapokkal ezelőtt elhagyta Moszkvát és azóta a francia érdekeket csak diplomáciai ügyvivő képviseli Moszkvában. Most Párisban is hasonló lesz a helyzet és ott is csak ügyvivő fogja vezetni a nagykövetség ügyeit. (Rador.)

Londonból jelentik: Illetékes londoni körök jelenti, hogy Surics párisi szovjetnagykövet visszahívása semmiféle befolyással nincs az angol-szovjet viszonyra.

ROOSEVELT RADIÓBESZÉDET MOND

Washingtonból jelentik: Az a hír, hogy Roosevelt elnök április 20-án a demokrata ifjak társaságában rádióbeszédet mond, a legnagyobb

Angol jelentés szerint azért süllyesztették el a Graf von Speet, mert legénysége megtagadta az engedelmisséget

Londonból jelentik: A brit admirális legutóbb közölte, hogy a Graf von Spee német hadihajó legénysége a múlt év decemberében megtagadta az engedelmisséget és nem volt hajlandó a montevideói kikötőből kifutni és a harcot újból felvenni az angol hadihajókkal. Ezzel magyarázható, hogy a Graf von Spee elsüllyesztését határozták el. A Reuter-ügynökség az admirális felvilágosítása alapján jelenti, hogy a német hadihajó tisztjei nyolc ízben szólították fel a legénységet a harcra. Amikor megérkezett a rendelet a hajó elsüllyesztésére, a tisztek felhívták a legénységet, hogy önként jelentkezzenek, de mindössze 60 matróz vállalkozott. Montevidóban meg voltak győződve arról, hogy a Graf von Spee kifut a tengerre és meg is tiltották a szövetségesek hajóinak, hogy elhagyják a kikötőt. December 16-án délután a legénység megtagadta az engedelmisséget. Amikor a tisztek újabb felszólítást intéztek a matrózokhoz,

Az árellenőrzés bizottsága

Az ármegállapításról szóló törvény előírja, hogy a kihágást megállapító összes jegyzőkönyveket a tartományi bizottsághoz kell felterjeszteni. A királyi helytartóság mellett működő ezen bizottság jóváhagyása nélkül egyetlen kihágási jegyzőkönyvet sem lehet a bírósághoz, vagy a minisztériumhoz továbbítani. Ezen bizottságnak rendkívül fontos szerepe van az esetleges árkihágások elbírálásánál. A hivatalos lap március 26. száma közli a timisi helytartóság területére illetékes ezen bizottság tagjainak kinevezését. E szerint a bizottság a következőképpen alakult meg: elnök Sotirescu Constantin táblabíró, a bizottság jogásza Brudariu Adrian kamarai dékán, az egyes szakmák szerint pedig a bizottság tagjai ezek: a gyárpar részéről Stan Tudor, Baltescu Ion dr., Serb Gheorghe, Prochaska Ede és Besa Cornel, a mezőgazdaság részéről Olariu Ilie, Petru Pavel, Craciun Simion, Garau Iosif és Sabin Isac, a nagykereskedők részéről Nichici Traian dr., Henz József, Brebenariu Vasile, Antoniu Nicolae és Romascanu Marcu, a kiskereskedők részéről Roxin-Bibescu Iosif, Bossel Alexandru, Kraye Elemér, Feistamm József és Kecskeméty Ferenc. A bizottságot a királyi helytartó hív össze és a tagokat az egyes foglalkozási ágak szerint vonják be a bizottságba.

szenciót keltette Washingtonban. A Washington Post és más lapok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy Roosevelt ezt az alkalmat fogja felhasználni annak bejelentésére, vállalja-e újból a köztársasági elnökjelöltséget, vagy sem.

Newyorkból jelentik: Louis Seale, az angol-francia közös vásárló bizottság tagja, kijelentette, hogy a szövetségesek eddig több, mint 600 millió dollár értékű rendelést tettek.

A KANADAI VÁLASZTÁSBAN A HÁBORÚS PÁRT GYŐZÖTT

Londonból jelentik: A Kanadában kedden megtartott parlamenti választáson Mackensie King miniszterelnök pártja fényes győzelmet aratott, amelyben 245 mandátum közül 169-et szerzett meg magának. A konzervatív ellenzéki párt csak 34 mandátumhoz jutott. Mackensie King további kormányzását ez a választási győzelem önműködően további öt évre meghosszabbítja. (Rador.)

PÁRISBA RENDELIK A KÜLFÖLDI KÖVETEKET

Párisból jelentik: A fontosabb francia diplomáciai képviselőket a közeljövőben Párisba rendelik, hogy tanácskozást folytathassanak Reynaud miniszterelnök és külügyminiszterrel. Először a római és a brüsszeli francia nagykövet tér vissza rövid tartózkodásra. Corbin már szombaton Párisban járt.

KIKBŐL FOG ALLANI AZ ANGOL HÁBORÚS KORMÁNY

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerint az új háborús kormányban a következő öt tagja lesz: Chamberlain miniszterelnök, Halifax lord külügyminiszter, John Simon kincstári kancellár, Samuel Hoare belügyminiszter és Churchill, az admirális első lordja. (Rador)

felbomlott a rend és mindenütt tiltakozó hangok hallatszottak. Langsdorf kapitány jelentette az esetet a montevideói német követnek, aki valószínűleg Hitlernek táviratozott, mert az elsüllyesztésre vonatkozó rendelet éjfélre megérkezett.

(Rador)

Corso mozi

MA PREMIER,

amikor bemutásra kerül az év legizgalmasabb filmje, amelyen King Henry, a kiváló rendező, négy éven át dolgozott

A világ végén

(STANLEY és LIVINGSTONE)

A főszerepekben Spencer Tracy, továbbá Nancy Kelly és Richard Greene Paramount-híradó

D. u. 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Tűz a határon

Teleki magyar miniszterelnök római látogatása megszilárdította az olasz-magyar barátságot

Magyarország nem tartozik semilyen befolyási zónába. — Az olasz és német sajtó kedvezően ír Teleki Pál miniszterelnökről

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Pester Lloyd vezércikkben foglalkozik Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök utazásával kapcsolatban keletkezett fantasztikus külföldi sajtóhírekkel. A lap szerint ezeknek a híreknek semmi alapjuk nincs, mert:

1. Magyarország nem tartozik semmilyen hatalom befolyási zónájába és elmúlt már az az idő, amikor Magyarország sorsa fölött beleegyezése nélkül határozhattak.

2. Magyarországnak nincs szüksége arra, hogy Olaszország segítségét kérje. Az olasz-magyar barátság olyan bensőséges és jól megalapozott, hogy Olaszország nem is engedné meg olyan helyzet kialakulását, amelyben Magyarország kénytelen lenne kérelmet intézni Rómához. Rómában tudják: a magyar politika a szó szoros értelmében európai politika is és hogy ez a politika Európa érdekeivel és szükségleteivel összhangban áll, amit Róma megért és támogat.

3. Minden magyar-olasz megbeszélésnek egyetlen célja a világ események alakulásának megvizsgálása a közös politika érdekeinek szempontjából és ez a két ország békés és építő politikájának szellemében történik. Ez a politika a békét kívánja szolgálni, de csak a konstruktív békét, amely hosszantartó és biztos alapokon nyugszik. A jelenlegi találkozások is ezt a célt szolgálják és egyben bizonyítják azt az összhangot, amely a két ország véleményében és céljaiban megnyilvánul.

Budapestről jelentik: A Mussolini és Teleki Pál gróf miniszterelnökök találkozásáról kiadott hivatalos jelentés nagy meglepetést és őszinte örömet keltett Magyarországon — jelenti a Stefani-ügynökség.

KEDVEZŐ LÉGKÖRBEŒ OLDANI MEG A PROBLÉMÁKAT

Milánóból jelentik: A Corriere della Sera hangsúlyozza, hogy Teleki gróf római tanácskozásai

még jobban megszilárdították az olasz-magyar barátságot, amely különben is azt célozza, hogy a közép- és kelet-európai problémákat kedvező légkörben, békés úton oldják meg.

A német birodalom felfogása ebben a kérdésben teljesen azonos.

A NÉMET SAJTÓ A RÓMAI TANÁCSKOZÁSOKRÓL

Berlinből jelentik: A német sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök olaszországi utazásának és annak minden részletéről tudósítja a német közvéleményt. Ez a tény is bizonyítja, hogy

az utazás jelentőségében túlhaladja a magánlátogatások fontosságát.

A német sajtó világosan megírja, hogy Teleki Pál útja szoros összefüggésben van a brenneri találkozón szőnyegre került kérdésekkel, így a délkelet-európai problémával is. A lapok azt írják, hogy a Berlin-Róma tengely az egyedüli,

amely Európa eme részében biztosíthatja a békét.

A Deutsche Diplomatiscbe-Politiscbe Korrespondenz, a német külügyminisztérium félhivatalos szócsöve hosszabb cikkben tárgyalja a magyar miniszterelnök római látogatását és a délkelet-európai kérdésekkel kapcsolatosan megemlíti a szövetségeseknek azt a szándékát, hogy a háborút erre a területre is ki akarják terjeszteni. A lap hangneme, mint berlini diplomáciai körökben hangoztatják, követi a „senkiről rosszat, senkiről jót” elvét, vagyis valamennyi délkelet-európai államot egyformán kezelnek. A lap azt írja, hogy

a tengely délkelet-európai békéjét és nyugalmat szükségesnek tartja és nagy figyelmet szentel minden olyan kísérlet kiküszöbölésének, amely ezen a területen a békét veszélyeztetné.

Majd szószerint ezeket írja a Deutsche Diplomatiscbe-Politiscbe Korrespondenz: „Több év óta az itteni államok között léteznek bizonyos függő kérdések és ez egyes államokat arra ösztönöz-

Robbanás elpusztított egy francia hadihajót

Száz halott és rengeteg sebesült

Tangerből jelentik: Casablancában ma súlyos szerencsétlenség történt. A Raillouse nevű francia torpedóromboló indulása pillanatában

hatalmas robbanás vetette szét. A hajó azonnal elsüllyedt. Száz halott és sebesült van.

(Rador)

Lemondott a finn kormány

Ujból Ritti miniszterelnök alakított új kormányt

Helsinkiből jelentik: A finn kormány a parlament szerdai ülésén benyújtotta lemondását. Ritti miniszterelnök már meg is alakította az új kormányt. E szerint az új külügyminiszter Witting, igazságügyminiszter Lehtonen, belügyminiszter báró Born, népjóléti miniszter Tanner, nemzetnevelési miniszter Walden vezérőrnagy és pénzügyminiszter Bekkala.

Az új kormány kilenc minisztere tagja az országgyűlésnek. A legtöbb miniszter azonban

nem pártember. Közülük négyen szociálisták. Witting, az új külügyminiszter, 61 éves és a tengerkutató intézetnek volt hosszabb időn keresztül az igazgatója. 1931-ben a Swin Hufvud-kormány közlekedés és munkaügyi minisztere volt, majd később, 1936-ig, helyettes pénzügyminisztere és külügyminisztere volt a kormányban. Walden vezérőrnagy 62 éves és tagja volt a moszkvai békeküldöttségnek, ezenkívül Mannerheim tábornagnak igen jó barátja.

Próbáljunk a fiatalok fejével gondolkozni

Londouból jelentik: Rosina Higgins 19 éves leány eljegyezte magát Richard Kirby 23 esztendősi fiatalemberrel, a léghaderő fiatal újoncával. A vőlegény arra kérte a leányt, esküdjének meg, mielőtt ő hadba vonul. Miss Higgins szülei elle-

nezték a házasságot és így a fiatalok feljelentésére bíróság elé került az ügy.

Mrs. Lilian Higgins, a leány mamája szenvedélyes szavakkal kelt ki a tárgyaláson a házasság ellen.

— Mégis csak képtelenség, hogy lányomat hozzáadjam egy fiatalemberhez, akinek még nincsen rendes jövedelme. Sokkal helyesebben tennék, ha megvárnák, amíg a férfi leszolgálja az idejét a katonaságnál és elhelyezkedik a polgári életben. Nem volna értelme ennek az elhamarkodott házasságnak és én a magam részéről nem is járulok hozzá.

Meghallgatta a bíró a fiatalokat is, majd kimondotta az ítéletét:

— Az árvaszéket kötelezem, adja meg a bejegyzést a szülők helyett. Esküdjének meg mielőbb és legyenek boldogok.

Ezután az anyához fordult és így szólt:

— Lehet, hogy az ön szempontjából igaz van. Próbáljunk meg azonban a fiatalok fejével gondolkozni és akkor talán be fogjuk látni, hogy ők jobban ismerik az életet, mert az ösztöneikre támaszkodnak. A 23 éves fiatalember és a 19 éves leány őszinte szerelméről meggyőződtem, nem venném a lelkiismeretemre, hogy megakadályozzam ezt a házasságot.

(Rador)

„Romániában a lengyel menekülteket a legnagyobb vendégszeretettel látják el“

Párisból jelentik: Lucette Balloy asszony, ismert újságíró romániai tanulmányútja után előadást tartott, amelynek címe a következő volt: „A romániai lengyel menekültek tapasztalatai“.

Balloy asszony elmondotta hallgatóinak, hogy végigjárta a Nistru partját, amely történelmi és földrajzi határa Romániának Oroszország felé. Megtekintette a Duna partvidékét és Olteniát, hogy tiszta képet nyerjen Romániáról az útja során megállapította, hogy a lengyel menekülteket a legnagyobb vendégszeretettel látják el. Megemlékezett a román katonáról, aki át-

engedte ágyát a lengyel menekültnek és ő szalmában aludt. Dicsőítette a román nőt, akinek példaképe Maria anyakirályné volt.

A nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel fogadta az előadást és különösen a lengyel menekültek közötti látogatásról szóló részt. A lengyelek bíznak Románia fényes jövőjében. Ez az ország nemcsak természetes határai révén, hanem a munkás kezek által erődívek segítségével is meg tudja védelmezni magát a külső és belső ellenség támadásával szemben.

(Rador)

Az olasz Littorio-vonal mindenfelé védi a császárság anyaországát

Reynaud bemutatkozása pártpolitikai botrányba fulladt. Skandináv gondok és rémképek. A „várakezés hete” nem hozott fordulatot

A nagyhét a várakezés hete volt. A hét első napján a brenneri találkozás folyt le, amely után Európa optimisztikusabb része váratlanul fordulatot várt. Ez a reménység szinte huszonnégy óra alatt elpárolgott, amikor azok a verziók erősödtek meg, hogy éppen a hadviselési front megerősítése várható: Berlin, Róma és Moszkva céljainak közös elgondolás alá helyezése. A hét végére megjött ennek a verzióknak a szétmállása is és a húsvéti ünnepek után az európai háború ugyanazon a holtpontra áll, mint tíz nappal ezelőtt. Sőt: hír jött arról, hogy Roosevelttel belátható időn belül nem szándékozik békét kötni, mivel az elől a nyugati szövetségesek elzárkóznak. Hagyományos angol politika ez: Anglia nem köt békét, míg az ellenfél helyzete előnyösebbnek látszik. XIV. Lajos, Napoleon és II. Vilmos megismerték ezt a brit politikát.

A FRANCIA KAMARA NEM KÉPVISELI A KÖZVÉLEMÉNYT?

Anglia, az angol türelmesség hosszú háborúra számít. Kérdéses azonban, hogy ez a taktikai magatartás megfelel-e a gall vérmérsékletnek? Páris az elmúlt héten negatív választ adott erre a kérdésre. A kormányváltás egyedüli felszínre került oka: az aktívabb hadviselés sürgetése. Bekövetkezett az, amire a háború befejezése előtt nem számíhattunk: Daladier távozása. Néhány napra reá újabb meglepetésül szolgált az, hogy Paul Reynaudot a kamara korántsem fogadta azzal az egyhangú lelkesedéssel, mint azt a francia határokon kívül élők várták. A Reynaud-kormány bemutatkozása két egymással homlokegyenest ellenkező hatást váltott ki. Franciaország a parlament síkján megosztottnak mutatkozott, viszont a nemzeti közvélemény síkján egységes és támogató az új kabinetet. A képviselőház csak gyenge, de a közvélemény hatalmas többséggel szavazott bizalmat az új együttesnek. A hívős képviselőházi fogadtatás mögött pártpolitikai játékok húzódnak meg. A jobbszélnek főleg az volt visszataszító, hogy Reynaud széleskörű kapcsolatot keresett és talált a szociáldemokrata párttal, amelyet hat tag képvisel a kormányban. Maga a közvélemény sem ilyen, a parlamenti pártok erőviszonyain felépülő kabinetet várt Reynaud-tól, hanem öt-hat vagy hét miniszterből álló háborús kormányt, mint egy a köztársaság nagyvezérkarát. A szenvedélyes és lelkes kormánynyilatkozat azonban megnyugtatólag hatott és így Reynaud, mint kormányfő, a tömegek bizalmától és várakozásától kísérve indulhat útjára. Annál nagyobb visszataszítást szült tehát, hogy a képviselőház nem tudott felülemelkedni a párttömegek óhajain.

A képviselőház és a közvélemény állásfoglalásának ez az eltérése nyilvánvalóan visszatükröződik a sajtóban is, amely néhány szélsőjobboldali orgánumból eltekintve élénken helyteleníti a honatyák magatartását. A Figaro-ban például Wladimir d'Ormesson ezt írja:

— Olyan ülés után, mint amilyen a pénteki volt, kimondom, amit gondolok. Ha nem is kell mihamarabb becsukni a képviselőházat, legalább tar-

Ujraépültek a római császárság „vallumjai”

Az elmúlt hét a figyelmet ismét a két állam felé fordította, amelyet „nem hadviselő”, tehát nem is semleges országgként szoktak emlegetni. Ez Olaszország és Törökország. Ez utóbbiban újabb vezérkari tárgyalások és ennek ellentmondó nyilatkozatok arról, hogy nem várható közeli kisázsiai konfliktus. Olaszországban pedig még ennél is titkosabb csend honolt az imperio közeli magatartásáról. Olaszország egyelőre minden szárazföldi határát megerősítette. Ennek nyilvános ismertetését képezi Soddu tábornok, hadügyi államtitkár legutóbbi beszámoló beszéde, amelyben megemlékezett Olaszország új nagy védelmi övezetéről, a Vallo alpino del Littorio-ról. A „Popolo di Roma” az új védelmi vonallal kapcsolatban a következőket írja:

— Olaszország védelmi rendszerének elnevezése megfelel a római hagyományoknak és a fasizmus szellemének. A Littorio, vagyis lictor a megújított római erő jelképe, míg a vallo kifejezés a római korból származik. A rómaiak vallum-nak nevezték azokat a nagy védelmi rendszereket, amelyekkel a birodalom északi határait védelmezték a betörések ellen. A Vallum Antonini Britanniában futott a mai Firth of Forth vidékén, míg a Vallum transrhenum a germán törzsek betörései ellen védelmezte a birodalmat. A Vallum danubianum a római császárság keleti határait védelmezte.

A lap ezután leírja Olaszország védelmi vonalát, amelynek főfeladata az, hogy lezárja az Alpokon átvezető hágókat és kiegészítse az Alpok természetes védelmi vonalát. A védelmi övezet az olasz Riviera vidékéről indul ki és a francia—olasz határ mentén lezárja a legfőbb átjárókat, elsősorban a Nagy- és Kis Szent Bernát-hágót, majd a svájci határ mentén folytatódik, hogy elérje a német—olasz határt. A védelmi vonal itt elzárja a rhaeti, brenneri és dobbiacói (loblachi) hágókat, megerősíti a Karni Alpok védelmi vonalát és eltorlaszolja a tarvisi hágót. Innen a jugoszláv—olasz határt követi egészen a kvarnerói öböl.

A Littorio-vonal rendszere különbözik a Magi-

talékba kell helyezni. A bizottságai csak ülésezzenek, legyen, de nem kell többé nyilvános vita, ahol az értelmi szegénység vetekezik a meg nem értéssel. Lehetetlenség nem tiltakozni a háborús Franciaország, a hadsereg és e pompás ország nevében, amelyek nem érdemlik meg, hogy képviselőik ennyire elfeledkezzenek a körülmények súlyosságáról. Kérdés, vajon nincs-e hatalmasabb és masszívabb többség, mint a képviselőházé, a franciák többsége, akik azt akarják, hogy hazájukat mentse meg.

A félhivatalos Temps leszögezi, hogy a köztársaságot nem kell féltetni:

— A képviselőház ülésén többször is felni kellett attól, hogy az új kormány komoly és méltóság-teljes deklarációja ellenére is az egyenetlenség új elemei vernek gyökeret a parlamentben. Fontos, hogy az ország és az összes idegen országok tudomásul vegyék, hogy ez a félelem tárgyaltalan. A francia egység érintetlen. A népek és képviselőiknek, valamint vezetőiknek hazafiassága tántoríthatatlan, ezt az igazságot bebizonyítják majd a jövődő események, mégpedig a legközelebbi napok folyamán.

not- és a Siegfried-vonaltól egyaránt, mert egészen más terep megerősítéséről van szó. Nem egy folytonos védelmi vonal ez, hanem mindenütt alkalmazkodik a földrajzi követelményekhez, vagyis ahol szükséges, ott a német és a francia vonalhoz hasonló szilárd és mély rendszert alkot, másutt pedig, ahol a természet maga is áttörhetetlen védőgát, ott csak megfigyelőhelyekből és őrhelyekből áll. A maga egészében azonban a Littorio-vonal áttörhetetlen gát.

IDEGESSÉG OSLOBAN ÉS STOCKHOLMBAN

Végül említsük meg, hogy a skandináv államokban a moszkvai béke utórezgéseiként élénk izgalom észlelhető. A Helsingin Sanomat című napilap a skandináv országok tervbevétt védszövetségére vonatkozó szovjet-tiltakozással kapcsolatban felveti az egész Finnországot szorongató nagy kérdést: hogyan lehetne megőrizni a moszkvai diktátum ellenére is Finnország külpolitikai és belpolitikai függetlenségét? A lap rámutat, hogy a moszkvai vétó szöveg ellentétben áll Tanner volt külügyminiszter nyilatkozatával, amely szerint a szovjetkormány semmi szándéka sincs Finnország kül- és belügyeibe beavatkozni. Ha ilyen igény merült volna fel Moszkva részéről, Finnország a békét nem fogadta volna el. A lap azt ajánlja a finn kormányának, azonnal lépjen fel a moszkvai igényekkel szemben, nehogy precedens keletkezzen. Rendkívül kiélezett a hangulat Oslóban és Helsinkiben is. Most, hogy Finnország engedett Moszkva követelésének, látható az izgalom, amelyet egy esetleges újabb orosz követelés előterjesztését megelőzi. Az egymásnak ellentmondó hírek tömegéből nehéz megállapítani, hogy a diplomáciai kulisszák mögött léteznek-e ilyen követelések. Az északi államok mégis feltűnő mozgólódást, idegességet tanúsítanak. Svédországban hangsúlyozzák a komoly fegyverkezés szükségességét, míg Norvégia eddig példátlan erélyes jegyzéket nyújtott át Berlinben a tengeri háború kérdésében.

Ebben közölte a norvég kormány, hogy nyugtalansággal figyeli a tengeri háború mostani mód-szereit, amelyeknek idáig a következők norvég hajók estek áldozatul. Enid, Songa, Tempo, Eika és még több más hajó. A norvég kormány úgy véli, hogy a nemzetközi jog szabályai értelmében is joga van követelni, hogy a Norvégiának szállító semleges hajókat ne támadják meg a német katonai erők. A norvég kormány azon a nézeten van, hogy az egyaránt érvényes a semleges országok között hajózó norvég hajókra, valamint a Németországgal háborúban lévő államok között hajózó olyan norvég hajókra, amelyeknek rakományuk nem tartalmaz dugarút. A norvég kormány hangsúlyozza, hogy ha az okiratokból kitűnik, hogy a rakomány norvég tulajdon, a nemzetközi jog egyáltalában nem engedi meg, hogy a német katonai hajók semleges hajókat feltartóztassanak.

Kétszázézer leies kasszafurás Oradean

A húsvéti ünnepek alatt vakmerő kasszafurás történt a városban. Eddig még ismeretlen tettesek behatoltak Fekete Mihály borkereskedő Avram Iancu-uccai üzletébe, az irodában lévő pánccszekrényt megfúrták és 200 ezer lei készpénzt zsákmányoltak. A kasszafurásról a rendőrséget hétfőn reggel, az üzletnyitás után értesítették. Érdekes megemlíteni, hogy az irodában két pánccszekrény van, ezek közül azonban a kasszafurók csak ahhoz nyultak, amelyben a készpénz volt. Ebből a nyomozó közegek arra következtetnek, hogy a tettesek a helyzettel ismerős egyének lehettek.

moziban ma és a következő napokon

SCALA

"BEAU GESTE"

GARY COOPER RAY MILLAND ROBERT PRESTON BRIAN DONLEVY SUSAN HAYWARD

A kék csillag című monumentális film

Itélt a bíróság gróf Keglevich Pál furcsa végrendeletei ügyében

Pervesztes lett a menyasszony, akinek arcképét szivenlőtte a gróf

Budapestről írják: Kétéves ekkeseredett háborúskodás után most hirdetett ítéletet dr. Szilágyi Szabolcs törvényszéki bíró abban a nagyszabású perben, amely gróf Keglevich Pál hágyatéka körül keletkezett.

A pert Rey Volpe Mária, az elhunyt gróf volt menyasszonya indította Bárczay Ferencné született gróf Keglevich Ilona, gróf Batthyány Ilona és dr. Rajna Dezső ügyvéd ellen. Keresetében előadta, hogy a gróf 1929-ben végrendeletet készített, melyben vagyonának 25 százalékát egyetlen nővére, Bárczay Ferencné első házasságából született leányára: Batthyány Ilona grófnőre, 10 százalékát ügyvédjére, Rajna Dezsőre hagyta, míg a fennmaradó 65 százalék felől 1931-ben úgy végrendelezett, hogy

menyasszonya, Rey Volpe Mária örökl.

1936-ban Keglevich Pál tüdőgyulladásban megbetegedett és április 17-én meghalt. Halála előtt két nappal

újabb végrendeletet

készített, amelyben érvénytelennek jelentette ki korábbi végrendeletét, amellyel vagyonának 65 százalékát menyasszonyára hagyta s úgy intézkedett, hogy ezt a részt nővére kapja.

Rey Volpe Mária arra hivatkozott, hogy ez a végrendelet, amely a gróf halála előtt két nappal készült, érvénytelen, mert írógéppel van írva, javítások vannak rajta, a záradék nem szabályszerű, a gróf a végrendelet szerkesztésének idejében

már öntudatlan volt

és szabad akarathatározási képességgel nem rendelkezett.

HOGYAN KÉSZÜLTEK A VÉGRENDELETEK?

Szilágyi Szabolcs törvényszéki bíró előtt megtartott tárgyaláson az alperesek a kereset elutasítását kérték. Tagadták a megtámadott végrendelettel szemben felhozott kifogások helytállóságát. Együttal

viszontkeresetet

emeltek Rey Volpe Mária ellen. Kérték a törvényszéket, nyilvánítsa érvénytelennek azt a végrendeletet, amelyben a gróf menyasszonyát nevezte meg fő örökösnek. Azzal érveltek, hogy ez a végrendelet érvénytelen, mert az ott szereplő tanuk közül

kettő nem ismerte a grófot

s csak a végrendelezés alkalmával mutatták be őket egymásnak.

A törvényszék széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le s a tanuk seregét hallgatta ki. Rey Volpe Mária ugyanis tanukat kért kihallgatni annak bizonyítására, hogy a gróf mindig a legnagyobb szeretettel, ragaszkodással nyilatkozott róla, ezért tette meg általános örökösévé, kijelentve, hogy ez megingathatatlan akarata. Ugyancsak tanukat nevezett meg annak bizonyítására, hogy

a gróf halála előtt több napig agonizált

és így nem végrendelezhetett. Az alperesek ezzel szemben azt vitatták, hogy Keglevich Pál az utolsó végrendelezés előtt szakított menyasszonyával, ezért zárta ki az örökségből.

A TÁNCMESTER ÉS TANITVÁNYAI

A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy a gróf az évek során

több végrendeletet készített s néha meglehetősen furcsa körülmények között.

Igy egy alkalommal, amikor az uccán sétált dr. Waldmann Elemér és dr. Rajna Dezső társaságában, kijelentette, hogy nyomban végrendelezni kíván és előhúzott zsebéből egy tervezetet. Dr. Waldmann Elemér megkérdezte, honnan vesznék tanut, mire a gróf azt válaszolta:

itt van éppen egy tánciskola,

oda bemennek és ott szereznek tanut. Dr. Rajna Dezső ügyvéd figyelmeztette, hogy ennek semmi értelme sincs, mert ismerős tanuk kellenek, a gróf azonban ragaszkodott elhatározásához. Ezek után felmentek Fenyő Jenő tánciskolájába, az elképzelt táncmestert felkérték, legyen tanu s hozzon magával még két tanut a táncolók kö-

Fehér fogak - kellemes lehelet

A csunya és veszélyes foglerakodást a legegyszerűbb módon el lehet távolítani. Reggel felkelés után a fogakat azonnal CHLORODONT fogpasztával kell tisztítani, amelynek tisztítóereje a foglerakodást alaposan eltávolítja. A CHLORODONT mentolos íze egyttal kellemes reggeli felfrissítést nyújt. Este lefekvés előtt CHLORODONT fogpasztával a fogak közötti ételmaradékok alapos tisztítással ismételtelen eltávolítandók így a fogak szépek és egészségesek maradnak.

Chlorodont fogpaszta

zül. A grófot, aki kissé ittas volt, figyelmeztették, hogy az aktus komolytalan, ő azonban ragaszkodott elhatározásához.

1939-ben a gróf nagyon szerelmes volt Rey Volpe Máriába, menyasszonyának tekintette és feleségül akarta venni. Felment Rajna Dezső irodájába és nyomban végrendelezni kívánt. Megfelelő tanuk ezúttal sem álltak rendelkezésre, de a gróf revolverével kezdett hadonászni, mire Rajna azt mondta, hogy ne ellenkezzenek vele. Behívtak az irodából két ügyfelet, akik véletlenül ott tartózkodtak, így készült el a végrendelet.

REVOLVERREL AZ ARCKÉP ELLEN

A tanukihallgatások során kiderült az is, hogy Keglevich Pál halálát megelőzőleg hosszabb idővel megharagudott menyasszonyára. Egy alkalommal

menyasszonya arcképét pisztolyával úgy lőtte keresztül, hogy a golyó a szív táján hatolt át.

A tanuk közül többen azt vallották, hogy a gróf nagyon szerette menyasszonyát és az utolsó időben is hangsúlyozta, el akarja venni feleségül. Másoknak viszont kijelentette, hogy Rey Volpe Máriával összeveszett és szakított. Kihallgatták

azokat a végrendeleti tanukat, akik a gróf halála előtt két nappal készült végrendeletnél voltak jelen; ezek azt vallották, hogy Keglevich Pál a végrendelet elkészítésekor

öntudatlanul volt.

Rajna Dezső ügyvéd azt vallotta, hogy a gróf nagyon szerette menyasszonyát, feleségül is akarta venni, halála előtt azonban összeveszték, ekkor kijelentette, meg kívánja változtatni a végrendeletet. Rey Volpe Mária azt hangoztatta, hogy nem veszett össze a gróffal.

AZ ÍTÉLET

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék kihirdette ítéletét, amelyben

Rey Volpe Mária keresetét elutasította, az alperesek viszontkeresetének pedig helyt adott

és azt a végrendeletet, amely Volpe Mária javára intézkedett, érvénytelennek nyilvánította, mert két tanu a végrendelezés alkalmával ismerkedett meg az örökhagyóval. Az utolsó végrendeletet, amely Rey Volpe Máriát kizárta az örökségből,

érvényesnek nyilvánította,

mert szabályszerű.

Ujjászervezik a postakézbesítést és a levelek szétoztása ezentul a főpostán történik

Több ízben megemlékeztünk már a postának arról a tervéről, hogy a postakézbesítést újjászervezi. A posta vezetősége elhatározta, hogy visszatér a háború előtti rendszerhez, amikor a városba érkezett valamennyi postaküldeménynek a levélhordók között való szétoztása a főposta épületében történt. A főposta ugyanis a város szívében fekszik, ahonnan a levélhordók egyszerre indulnak el és előbb érik el azokat az uccákat, amelyekben postát kikézbesítenek, mint most, amikor a józsefvárosi pályaudvarról kell elindulniuk.

Az előkészületek az új rend bevezetésére már megtörténtek és április elsejétől kezdve a városba érkezett összes postaküldeményeket a főpostára hozzák és ott adják ki a levélhordóknak. A városból más helyekre címzett postaküldemények indítása azonban továbbra is a józsefvárosi pályaudvari postahivatalból történik.

Az új kézbesítési renddel egyidejűleg a postafiókokat is már nem a pályaudvari postahiva-

talban, hanem a belvárosi főpostán bocsátják a bérlők rendelkezésére. A postafiók havi bérléte száz lei, a kulcsért pedig ötven lei biztosítékot kell letenni, amelyet visszatérítenek, ha a bérlő megszűnik. A postafiókba a bérlők címére érkező postát naponta több ízben teszik bele, aminek következtében a bérlő naponta kétszer-háromszor is küldhet postájáért, holott a levélhordók által való kézbesítés a személyzet hiányára való tekintettel, csak naponként egyszer és pedig reggel történik.

Ionescu postafelügyelő és Micula, az első számú belvárosi hivatal főnöke, arra kéri a közönséget, hogy a kézbesítés körül mindennemű tapasztalt hiányt, vagy panaszt tudasson a postával, amely igyekszik azt azonnal orvosolni. Utalnak azonban arra, hogy számos postás katonai szolgálatot teljesít és ezért a postának sok nehézséggel kell megküzdnie.

CAPITOL MA A POLLÓ

ÉJFÉLI RIADÓ

Izgalmas küzdelmek vámorok és csempészek között. Főszerepekben: Gustav Fröhlich, Kristen Heiberg

Boyer Charles és Dunne Irene, a két közked. velt mozisztár új slágerfilmje:

Majd ha eljön a holnap...

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

V8—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Színivó szemmel

Kéklő havon fény csillan, mint a bronz,
s szürke ég is kékre bomlik,
s a kékeretű nap hasonlít
színt szétszóró szép tavaszi napra.

Gyujtó gyöngyszín tükröz az ablakra,
s mint szitakötő, a függöny ég;
a kék jégkúp jókedvű könnyét
tulipánok tövére teszi le.

Nyárcsemete sárgállik messzire,
ága aranyzöld színbe rezdül,
szajkó száll a kerten keresztül
s meg-megvillan torka tolla kéken.

En csak ülök szobámban a széken
szomjas szívvel, színivó szemmel,
s néha mozdulok két kezemmel,
mint pillangó, ha szárnyát bontja szét.

SZEPESI NITS ISTVAN

— **IDŐJÁRÁS.** További felmelegedés várható. Egyes helyeken kevés eső.

— **A svájci sajtó méltatja Öfelsége Carol király beszédét.** Bernből jelentik: A svájci lapok húsvéti számaiban nagy cikkek keretében közölték le Öfelsége II. Carol király beszédét, amelyet a választás feladatát átnyújtása alkalmából mondott. A lapok kiemelik a hadsereg és a teljes egységre vonatkozó részleteket. A National Zeitung kéthasábos cikkének címe: „Románia minden erejével megvédi szent jogait”. A svájci rádióadóállomások húsvéti első napján közölték Románia uralkodójának kijelentéseit.

— **Madgearut felfüggesztették állásától.** Bucurestiből jelentik: Madgearu Virgilt, a bucurestii kereskedelmi és ipari akadémia tanárát, akit kényszerlakhelyre utaltak a hatóságok, felfüggesztették állásától.

— **Árvíz a Duna deltájában.** Bucurestiből jelentik: A Duna vízének növekedése és a jégtorlaszok következtében a deltában számos falu víz alá került. Calarasi városának egy részét elöntötte a víz.

— **A propaganda miniszter az újságírók hivatásáról.** Bucurestiből jelentik: Tegnap este 7 órakor Giurescu propagandaügyi miniszter felkereste a bucurestii újságírók szindikátusának otthonát. Giurescu miniszter beszédet tartott és ezeket mondotta: — Nagyra becsülöm a sajtót és mindazokat, akik a sajtó szolgálatában állnak, mert bennük a nagyközönség ítélőszékét látom és azt a szervezetet, amely tanácsokat tud adni. Ennek a sajtónak azonban a közösség céljait kell szolgálnia és semmiféle személyes, csoport, vagy osztályérdeket nem vehet tekintetbe, hanem kizárólag a nemzet és az uralkodó szolgálatában állhat. Engem is erősen foglalkoztat az újságírók megszervezésének kérdése. Ennek minél előbb meg kell történnie és már tanulmányozok is egy ilyen értelmű javaslatot. Akik a szerkesztőségek és a nyomdák szolgálatában megöregedtek, azoknak biztosítani kell nyugdíjukat. Giurescu miniszter ezután barátságosan elbeszélgetett az újságírókkal és megígérte, hogy a szindikátusnak minden lehető segítséget meg fog adni.

Ma délelőtt kezdik a márciusi nyugdíjak kifizetését

A timisoarai (temesvári) postaigazgatóság nyugdíjosztályához tegnap megérkezett a márciusi nyugdíjak kifizetésére vonatkozó rendelet és így ma, csütörtökön, megkezdik a nyugdíjak kiutalását. A kifizetés a következő sorrendben történik:

Ma, csütörtökön, délelőtt 8—1 óra között az 1—500 és 1001—1500 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai jelentkezzenek.

Ma, csütörtökön, délután 3—7 óra között az 501—1000 és 1500—2000 számú nyugdíjkönyvecskével rendelkező nyugdíjasok vehetik fel nyugdíjukat.

Pénteken, március 29-én, délelőtt a 2001—2800 és a 3501—4000 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai jelenjenek meg márciusi illetményükért.

— **Román karnagy vezényel Berlinben.** Berlinből jelentik: Tietien, a berlini állami opera igazgatója meghívta Gheorghescu Georget, a bucurestii Román Opera igazgatóját, hogy április 5-én vezényelje a berlini állami Operában Puccini „Bohémek” című művét.

— **Ismét leszállnak Aradon a nemzetközi repülőjárat gépei.** Az Aradot érintő külföldi repülőjárat személyszállító gépei egy ideig nem szálltak le az aradi repülőtéren, szerdától kezdve azonban ismét megszakítják útjukat. Ennek a járatnak a menetrendje a következő: Bucurestiből hétfőn, szerdán és pénteken indul gép Berlin felé reggel 8.10-kor, Aradra érkezik 10.20 órakor, indul 10.40-kor, Budapestre érkezik 10.50 órakor (ottani időszámítás), indul 11.15-kor, Bécsbe érkezik 12.25-kor, tovább indul 12.50-kor és Berlinbe érkezik 15.20-kor. A német fővárosból kedden, csütörtökön és szombaton indul repülőgép reggel 8 órakor, Bécsbe érkezik 10.30 órakor, onnan tovább indul 10.55-kor, Budapestre érkezik 11.55-kor, onnan tovább indul 12.20 órakor, Aradra érkezik 14.30-kor, tovább indul 14.50-kor és Bucurestibe érkezik 16.55-kor. Budapestten légi csatlakozás van Belgrád, Velence, Milánó és Róma felé. Bécsben Prága, München, Szaloniki, Athén és Konstantinápoly felé, Berlinben Danzig, Kopenhága és Stockholm felé, Rómában pedig Marseille, Tunisz, Páris, Nápoly, London és Tripolisz felé.

Száz meghűlés grippa
DIANA
bedörzsölés

— **Angol újságíró romániai tanulmányútja.** Buckley Cristophor angol író és újságíró, aki jelenleg romániai tanulmányúton van és a múlt héten meglátogatott több erdélyi várost, Clopotel Ion szerkesztő kíséretében városunkba érkezett. Tisztelegő látogatást tett Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, Ciupe Gheorghe dr. vezértitkárnál és Baran Coriolan dr. főpolgármesternél. Majd megtekintette a várost és ebben kísérei voltak Prosteian Coriolan helytartósági kabinetfőnök, Nedelcu Constantin tanár, az országőrszervezet tartományi felügyelője, Popovici Ilie műegyetemi tanár és Ciurceu Vasile városi főmérnök. Megtekintette a belvárosi és a józsefvárosi görög keleti székesszékvezetőket, az inasothonokat, a műegyetemet, a vadászerdei fácskást és a városi vállalatokat. Délben kísérelével együtt ebédelt az egyik belvárosi étteremben, este pedig Clujra utazott és onnan egy napi tartózkodás után Bucurestibe megy.

— **Anyja halálának láttára öngyilkos lett.** Ipolyságból jelentik: Tesmag hontmegyei községben özv. Pál Ferencné szívzselhűdés következtében meghalt. A melléte tartózkodó Kodó Ferenc nevű idegbajos elektrómérnök fia, édesanyja halálának láttára az Ipolyhoz rohant és a megáradt folyóba ölte magát.

— **Bánát Gábor szereplése a bucurestii rádióban.** Érdekes zenei eseménynek voltak részesei, akik a bucurestii rádiót hallgatták. Bánát Gábor, Hirsch Sándor dr. timisoarai (temesvári) orvos kiváló tehetségű fia, játszotta Bach, Veracini, Kreisler és mások műveit. A fiatal hegedűművész aki Zathureczky budapesti zeneakadémiai tanár tanítványa, dicsőséget szerzett mesterének. Az összes műveket elmélyedéssel, meleg kántinálával egyszerű értelmiséssel játszotta, így a legtekélyesebb gyönyörűséget szerezte hallgatójának. Ez az előadás megerősít bennünket abban a hitben, hogy csakhamar dicsőségesen ér el céljához a legszebb reményekre jogosító fiatal művész.

Pénteken, március 29-én, délután a 2801—3500 és a 4001—4500 számú nyugdíjkönyvecskével rendelkező nyugdíjasok vehetik fel márciusi illetményüket.

Szombaton, március 30-án, délelőtt pedig a 4501—5100 számú nyugdíjkönyvecskék tulajdonosai kapják meg márciusi nyugdíjukat.

A nyugdíjosztály ezúton is közli, hogy a nyugdíjasok tartsák be a megállapított sorrendet, mert csak a kifizető napon kaphatják meg illetményüket. Azok a nyugdíjasok, akik a jelzett napokon nem jelentkeznek, április 3-án, délelőtt 8—1 óra között vehetik fel nyugdíjukat. Ezen időpont után azonban a költségvetési év lezárása miatt, nyugdíjat nem utalhatnak ki.

— **Kulturdelután a Magyar Házban.** A Magyar Népközösség kulturális szakosztálya, március 31-én délután öt órakor a Magyar Ház nagytermében gazdag műsorral kulturális előadást rendez. A Magyar Népközösség vezetősége a város magyarságát társadalmi különbség nélkül ezen az úton hívja meg az előadásra. Az a minden várakozást felülmúló széleskörű érdeklődés, amelyet a februárban rendezett első kulturrest keltett, biztosított arra, hogy a város szellemi és fizikai foglalkozásu magyarsága most is tömegesen jelenik majd meg a Magyar Házban.

— **A női betegségek gyógykezelésében a természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran alkalmaztatik, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.**

— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Moskovits Edit, Vogl Brigitta, Hegedűs Smarandache, Bogdan Ana Elisabeta, Farcas Elisabeta, Markussohn Edgár, Károly József, Laub Irén.

— **Halálozások.** Meghaltak: Almási Gábor ötvennégy éves városi nyugdíjas, Mitru Elena született Lazici nyolcvanegy éves, Kuhn Antonia született Lupp hetvenkilenc éves, Raubig Erzsébet született Graf hetvenkilenc éves, Dascal Adrian negyvennégy éves vasúti, Almási Károly ötvennégy éves napszamos, Jiva Ida született Ogodescu negyvenkilenc éves hadiözvegy, Czank János negyven éves munkás, Stoicu Elena született Plavosin hetvenhat éves.

Színház

Ma este:

Egy bolond százat csinál

Olyan nagy sikert aratott az „Egy bolond százat csinál” című operettszínház, hogy a gyárvárosi magyar színház igazgatósága a kitűnő és mulatságos darabot ma, csütörtökön este újból műsorra tűzte. A bemutató jeles szereplőivel játsszák ma este is az operettet és aki három órán át valóban jól akar mulatni, az ne mulassa el a ma esti alkalmat.

A legnagyobb magyar színésznő, néhai Blaha Lujza emlékének áldoz vasárnap este a magyar társulat, amikor is Csepreghy Ferenc száz arannyal jutalmazott Sárga csikó című népszínművét eleveinti fel a gyárvárosi sörgyár Colosseum termében. Az igazgatóság minden áldozatot meghoz, hogy ez a ragyogó darab a felejthetetlen színésznő emlékének megfelelő előadásban kerüljön a közönség elé.

A GYÁRVÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtök este 9 órakor: Egy bolond százat csinál (Vígoperett).

Péntek este 9 órakor: Cirkuszhercegnő (Olcsó helyárakkal).

Szombaton este 9 órakor: Szökik az asszony. (Operettszínház).

Vasárnap délután 3 órakor: Túl a Nagykrivánon (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: Szökik az asszony.

Vasárnap este 9 órakor: Sárga csikó. (Népszínmű Blaha Lujza emlékére, díszelőadás.)

Jegyek a gyárvárosi Colosseum pénztáránál naponta délelőtt 10—1 és délután 4 órától kezdve elővételben is válthatók.

Amerikában vesztegel a világ legnagyobb hajója; a Queen Elizabeth

Hat millió fontba került a hajócsoda

Londonból írják: A Queen Elizabethről, a napokkal ezelőtt Newyorkba érkezett angol luxushajóról érdekes részleteket közöl a Sunday Express.

A Queen Elizabeth a világ legnagyobb hajója.

Úrtartalomban s méreteiben nagyobb, mint testvérhajója: a Queen Mary. A Queen Elizabeth 85.000 tonnás, míg a Queen Mary 81.235 tonnás hajó. A Queen Elizabeth 1031 láb hosszú, tehát 13 lábbal hosszabb a Queen Marynál.

A Queen Elizabeth építését igen gondos számítások és kísérletezések után kezdték meg. Jellemző az előkészületek alaposágára, hogy az óriási luxushajó végső formáját, szerkezetét és berendezését, nem kevesebb, mint hétezer kísérlet után határozták el. A clydei hajógyár kísérleti öblében számos kisméretű hajómodell építettek és hosszú időn át ezeken folytatták a kísérletezéseket, amelyekből kialakult a modern, 85.000 tonnás hajóóriás. A hajómodellek a kísérletezések alatt kétszer olyan hosszú utat tettek meg, mint Anglia területe.

A hajózási szakértők szerint a Queen Elizabeth a világ leggyorsabb hajója. Angliából Newyorkba történt első útja alkalmával

állandóan változtatta útírányát, hogy a tengeralattjárók figyelmét elkerülje

és így, szinte hihetetlen gyorsaságát nem is bizonyíthatta be.

A Queen Elizabeth teljesen berendezve kelt át az óceánon. Bútorait védővászonnal vonták be, mert a hajó utas nélkül tette meg az utat és egyelőre nem állítják üzembe. A hajónak tizen-negy fedélzete van. A fedélzeteket hatvan lépcső és utaslift köti össze. A hajó egy-egy fedélzeti sétánya 30 láb hosszú.

A Queen Elizabeth kettős hajófenékkal rendelkezik. A két hajófenéket hat láb választja el egymástól és a hajónak ezt a részét száznegyven vízmentes rekeszre osztották be. Ez a hajófenék beosztás a Queen Elizabethet a világ legbiztosabb hajójává teszi.

Egy különleges tűzoltókészülék a tűveszélyt a minimálisra csökkenti. A tűzoltó-berendezést a gyakorlatban is kipróbálták. A tűzoltó-

készüléket egy kabinban szerelték fel és a mellette lévő három kabint felgyújtották. A három kabin porrá égett, de a negyedik kabin, amelyet az önműködő, teljesen újrendszerű tűzoltó-berendezés védett, teljesen sértetlen maradt.

A Queen Elizabeth-nek huszonnégy titokban készített újrendszerű gőzfejlesztő kazánja van, míg testvérhajója, a Queen Mary, csak tizenkét ilyen kazánnal rendelkezik.

Százhatvankét láb magas hajóárbócnak megfigyelő-kosara telefonnal és villamoskályhával van felszerelve és a megfigyelő-tengerész kilenc mérföld messzeségbe lát az árbócról.

A Queen Elizabeth áramfejlesztő üzeme egy kétszáz ezer lakosú várost tudna ellátni elektromos árammal.

A hajónak huszonnégy Diesel-motorral hajtott életmentő csónakja van, amelyek — mint az angol lap írja — az „egyszerűség és a biztonság csodái”. Mindegyik mentőcsónak annyi utast fogad be, mint a Cunard Line első hajója, a Britannia és a hatalmas mentőcsónakokat egy ember is vízre bocsáthatja.

Egy villamos gomb nyomására a mentőcsónak a fedélzet magasságára süllyed, egy másik gombnyomásra pedig a vízre ereszkedik.

A Queen Elizabeth luxushajó fedélzetén 2420 utas számára van hely és az utasok szinte elképzelhetetlen luxusban tehetik majd meg békédobozban az utat a két kontinens között. A Queen Elizabethnek olyan nagy sportcsarnoka van, hogy méretei egy futballpálya felének felelnek meg.

A hajónak három mozija van, de természetesen van színháza és uszodája is. Minden osztály részére vannak tornatermei. A hajó utasai szárazföldi fürdőhelyeken érezhetik magukat, mert a hajónak van külön üzleti negyede, van a fedélzetén több bank és utazási iroda is.

Ennek a szinte elképezhetetlen luxussal épült utasszállító hajónak költségei körülbelül hat millió fontot tettek ki.

Ebből az óriási összegből négy millió fordítottak a munkabérek fizetésére, míg két millió fontba került az építkezés és anyaga. A Queen Elizabethen közel negyedmillió munkás dolgozott hosszabb-rövidebb ideig, amíg a hajó elkészült.

(—) Ismeretlen férfi holtteste a kútban. Dragan Nicolae, nagyőrsi gazdálkodó a község határában lévő kútban egy negyvenöt év körüli férfi holttestét találta, amelynek személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Az orvosi vizsgálat szerint az ismeretlen férfi még télvíz idején került a kút vizébe és valószínűleg látszik, hogy öngyilkosságot követett el. A csendőrség megindította a nyomozást a férfi személyazonosságának megállapítására.

(—) Műkedvelői előadás az Ifjúsági Egyesületben. Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség kebelébe tartozó Gyárvárosi Ifjúsági Egyesület a húsvéti ünnepek alatt színrehozta a Méltóságos asszony című vígjátékot. Az Ifjúsági Egyesület nagytermét ezen alkalomra zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség és lelkes tapsal köszönte meg a szereplők elsőrangú játékát. A darabot nagy hozzáértéssel Réday-Rittinger Imre rendezte és a szereplők voltak: Réday-Rittinger Imre, Geppert Margit, Pálffy Miklós, Csete Rozália, Evelev Mihály, Fekete János, Fehér Nusi, Csete Duca, Kalmusz István, Frits Gvurka, Kiss Judit, Both Vilma, Horváth Baba, Frits Kató, Both Nusi, Tincsz Kató és Kohári Médi.

(—) A Rapid sportegylet atlétáinak első idei edzése vasárnap, március 31-én délelőtt tíz órakor kezdődik a Rapid-nál. Az egyesület atlétikai szakosztályának vezetői kérik az egyesület atlétáit, hogy az edzésen teljes számban vegyenek részt.

Mozi

MŰSOR:

Csütörtök, március 28.

LLÓ: Majd, ha eljön a holnap (angol film)
CAPITOL: Éjtéli viadó (német film),
CORSO: A világ végén (angol film)
SCALA: A kék csillag (angol film)

Miloia Ioachim dr. utolsó útja

Tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe Miloia Ioachim dr. városi kulturális ügyosztályi vezető és múzeumigazgató temetése. Az elhunytat a józsefvárosi görög keleti székesegyházban ravatalozták fel, amelyet a gyászoló közönség zsúfolásig megtöltött és nagy tömeg állott a templom előtt is. Megjelent a végtisztességen Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Ciupe Gheorghe vezértitkár, valamint Baran Coriolan dr. vezetésével a teljes városi tisztviselői kar. Küldöttségileg képviseltették magukat a különböző kulturális egyesületek. Az egyházi szertartást, amely alatt Gredinariu Emil dr. vezényletével az egyházi énekkar énekelt, Magier Andrei aradi püspök végezte nagy papi segédlettel. Tiucra Patrichie dr. főesperes az egyház nevében búcsúztatta az elhunytat, aki tudását és művészetét odaadással állította Isten szolgálatába. Baran Coriolan dr. főpolgármester a város nevében beszélt és hangsúlyozta, hogy Miloia Ioachim, akinek tudása sokoldalú volt, nagy érdemeket szerzett régészeti és történelmi téren. Evutian Sabin tanügyi vezérfelügyelő az Astra közművelődési egyesület nevében mondott búcsúbeszédet. A temetkezési vállalat alkalmazottai kivitték a koporsót a négy fekete ló által vont halottaskocsira, egy másik kocsin pedig elhelyezték a rengeteg koszorút. A temetési menet azután megindult az erzsébetvárosi görög keleti temetőbe, ahol Miloia Ioachimot örök nyugalomra helyezték. Újabb egyházi szertartás után a városi tisztviselők nevében Table Nicolae dr. főjegyző mondott istenhozzádot az elhunyt kar társnak.

(—) Borza A. dr. egyetemi tanár előadást tartott városunkban. A banati természetbarátok meghívására Borza A. dr. egyetemi tanár két napig Timisoaran tartózkodott. Mint a természetbarátok egyesületének díszelnöke résztvevett az egyesület gyűlésén, amikor is egy fűvészket és egy állattani múzeum létesítésének kérdését vitatták meg. A gyűlés keretében Borza A. dr. a természet szépségeiről tartott érdekes előadást, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott.

(—) JEGYFÜZET MAGYARORSZÁGI KEDVEZMÉNYES UTAZÁSRA a mezőgazdasági kiállítás alkalmából, mely a magyar vasutakon felárú utazási kedvezményt biztosít úgy az oda-, mint a visszautazásnál, a román vasutakon a visszautazásnál ötvenszázalékos kedvezményt, továbbá többszöri vidéki utazásra Magyarországon, valamint egészen olcsó vizum váltására jogosít, a Déli Hírlap kiadóhivatalában kapható. Ára kétszáz lei.

(—) A Lloyd-palotában történt liftbaleset ügye a törvényszék előtt. 1938. november 28-án Nagy László tizennyolc éves és Lutz Ferenc huszonnégy éves lakatosok a Lloyd-palota liftjének megkenésével voltak elfoglalva. Munka közben a lift egyik tartókötele elszakadt és a felvonó a mélységbe zuhant. A baleset következtében Nagy László mindkét lába eltört és munkaképességének nagyrészt elvesztette. Nagy László anyja ezért pert indított Burghardt József, a palota házfelügyelője ellen, akitől egy millió lei kártérítést követelt fia számára. Ebben az ügyben tegnapra volt kitérve a tárgyalás, amelyen Voicescu Gheorghe ügyvéd, Nagy László és anyja képviselőiben bejelentette, hogy a keresetet visszavonja. Burghardt József ugyanis megegyezett Nagy Lászlóval, hogy negyvenkétezer leit fizet ki számára. A törvényszék erre a pert megszüntette.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Csütörtökön, március 28-án a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:

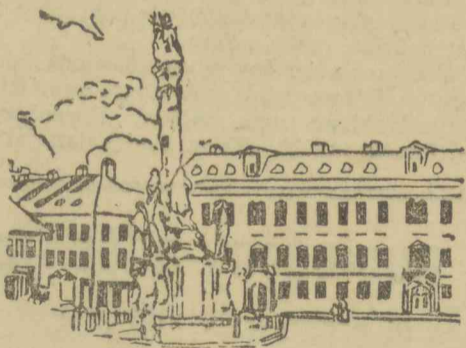
Belvárosban a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerter.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszerter.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkle gyógyszerter.

Józsefvárosban a Vacarescu uccában levő Braun gyógyszerter.

Mehalában a Corvin gyógyszerter és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerterre állandó éjszakai szolgálatot tartanak

Mielőtt eltávoznánk Timisoaráról (Temesvárról), tizenkét éves munkásságunk eredményét a Kultúrpalota helyiségében, kiállítás keretében mutatjuk be.

Littecki és Kraus Ilonka

— Április ötödikén tárgyalják másodfokon Aushnít Miksa ügyét. Bucurestiből jelentik: Aushnít Miksa fellebbezésének tárgyalását április ötödikére tűzték ki.

— Kivégezték az iraki pénzügyminiszter gyilkosát. Bagdadból jelentik: Szerdán hajnalban sokezer ember jelenlétében végezték ki Irak pénzügyminiszterének gyilkosát. Az akasztás az egyik uccán történt és a holttestet órákig hagyták a bitófán. (Rador)

— Finn hosszútávfutó győzelme. Csikágóból jelentik: Maeki finn világrekorder 3 mérföldes távban 14.09 perc alatt fölényesen győzött Dekard ismert nevű amerikai hosszútávfutó felett. (Rador)

(—) A Patronázs Egyesület közgyűlése március 31-én, vasárnap délután félöt órakor lesz a büntetőtábla tárgyalótermében, a kormányzséki épület második emeletén a 72 számú teremben. A timisoarai ítélőtábla mellett működő Patronázs Egyesület ezúton is kéri a tagokat és a közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az évi közgyűlésen.

Frontszakasz, ahol hat hónap alatt a tüzérség még sohasem lépett akcióba

Svájci újságíró látogatása a Siegfried-vonal titkai és csodái között

Kielégíthetetlen kíváncsisággal fordul a világ szeme a titokzatos nyugati front felé, ahol már hetedik hónapja farkasszemmel néz a német és a francia haderő. Milyen az élet a Siegfried-vonalban, mi van a Nyugati Fal mögött? Erre a kérdésre felel most egy svájci újságíró, a Neue Zürcher Zeitung munkatársa, akinek módjában volt beutazni a front egy részét. „Köborlások a német Rajna-fronton” cím mel így számol be élményeiről.

A kehli hídfőnél, ahol a láthatáron a strassburgi székesegyház méltóságos sziluettje rajzolódik az égre és az előtérben az álarcszerűen merev elzászi fővárosnak egész a Rajnáig előretolt berkaszárnya-tömbjei sorakoznak, szorosan a német parton egy cellulózgyár áll füstölő kéményével és tornyával, amelyen egyetlen lövedék nyoma sem látható, noha eszményi tüzérségi megfigyelőpont, — itt a kehli hídfőnél igazán nem érzi az ember az újszerű atmoszférát, a mai kiszámíthatatlan, óvatos háborúnak a légkörét, amely egészen különleges értelemben „folytatja más eszközökkel a politikát” és gúnyt űz mindabból, amit a tábornokok valaha a hadiiskolában tanultak.

KÉT MEGKIMÉLT HID

Mikor a franciák októberben felrobbantották a Rajna-hidakat, amelyek egyébként valamennyien a francia állam tulajdona, mégis csak megkímélték — s ennek valamicske kompromisszum-íze van — a két legértékesebb objektumot: a Kehli és Strassburg közt egymás mellett átnyúló hidakat. Az első az uccai, a második a vasúti forgalmat bonyolította le. Az utóbbinál most nyitva van az a mozgóközéprész, amely máskor a hajókat áteresztí, úgy-hogy meglepetés nem fenyeget. A forgalmi híd hídfőjét német oldalon több méter vastag homokzsák és deszkafal-barrikád zárja el és hasonló védmű látszik odaát is. Egymástól mindössze háromszáz méternyire, a vashídvek fölött trikolórok és horogkeresztes zászlók lobognak a márciusi szélben.

Az őrszemek éjjel-nappal lesben állanak, arcul rátapad a figyelőrszerekre. Egy riadójel és három másodperc múlva láthatatlan gépfegyverek tucatjai öntenék el acélzáporral a hidat; még egy perc és olyan hangversenybe kezdene a nehéztüzérség, hogy a Fekete erdő völgyeiben minden ablak rezgne tőle. De nem történik semmi és telnek a napok, hetek, hónapok.

ITT FRANCIÁK VANNAK, HOL VANNAK AZ ANGOLOK?

A Rajna mentén húzódnak kétoldalt a nádfontú „blendék”, a vékony kullisszák, amelyek úgy ahogy elleplezik az ellenség szeme elől a legelső védelmi övezet eseményeit. Köztük, mint egy-egy kemény hangsúly a frontvonalban: a blokkházak (a német „bunker”-nek nevezi őket); csak néhány méternyi magasak, de szélesen merednek a part fölé, hogy csirájában elfojtsanak minden kísérletet, a mely a folyam átlépésére irányul.

Kehlből német oldalon szakadatlan sorát látni ezeknek a kis betonszörnyeknek; a legtöbbnek gépfegyver, némelyiknek könnyű ágyú és különleges fegyverek a felszerelése. Francia oldalon viszont csak két tömbházat látunk. Az egészről egy deszkafalra méter-nagy betűkkel németül felmázolt felirat a legérdekesebb: „Itt franciák vannak.” Hozzá tartozik ahhoz az évődő kérdés- és felelet-látékhoz, melynek során a németek fáradhatatlanul érdeklődnek, hogy nem érkeztek-e már angolok...

Valahol puskalövés dörren, de mivel nem kap választ, csak a csöndet emeli ki még jobban, amelyben a Rajna békés zúgásán kívül semmi egyéb nem hallható. Egyébként ez volt az egyetlen lövés, amelyet az „Isteiner Klotz”-tól Karlsruheig megtett utunkon hallottunk. A háború több mint hat hónapja alatt ezen a vonalon a tüzérség még sohasem lépett akcióba.

Német oldalon Kehli az egyetlen nagyobb rajnaparti helység, amelyben a polgári lakosság kiürítését fenntartották; a pfalzi és a Saar-fronton ugyanilyen kényszerintézkedés áll fenn Pirmasensban és Saarbrückenben. A Rajna felé fordult, tükörtiszta kehli villanegyed uccáit árkok hasogatják és sáncok szedelik, sok pincét megerősítettek és löresekkel látták el. A városka bejáratánál plakát emlékeztet e szigorú német háborús fegyveremre: „Aki fosztogat, halállal büntetik.” Nincs is egyetlen ház, amely akárcsak a legkisebb nyomát mutatná valami rongálásnak. A pályaudvar, amely a legelső tüzvo-

nalban fekszik, üzemben van és a cellulózgyár munkásai esténként épségben indulnak a Hinterlandban levő éji szállásaikra.

BERNI INDULÓ AZ ERŐDVONALBAN

Alig pár száz méternyire a francia állásoktól ebédet kapunk s hozzá még zenét is, az egyik ezred friss zenekara játszik: annyira figyelmes, hogy berni indulóval örvendeztetni meg a külföldi vendégek kis csoportjában érkező svájciakat. A rendőrség, amely itt, épúgy, mint az egész Hinterlandban, tovább is ellátja szolgálatát, nem nagyon élvezetes figyelmet tanúsít olyan járőrök iránt, akiknek nincs különleges engedély a zsebében.

Modern erődterep

Az utazás aztán, melyet a szakértő vezetése mellett a Rajna-völgyön át a Fekete erdőbe teszünk, végre csakugyan fogalmat ad a nyugati erődítményekről, mint a védműtelepeknek óriási, laikus szemnek egyáltalán fel nem tűnő labirintusáról, a mely gyilkos visszautással fenyeget minden támadót. A „Nyugati Fal” és „Siegfried-vonal” megjelölés, bármennyit emlegetik, félrevezető.

A német erődzónából épp az állandó, kompakt jelleg hiányzik; ellentét a „limes”-enk, az ókor Maginot-vonalának, mellyel a római császárság zárta el magát a Rajna és a Duna közt Germaániától. Vautban kétszázéves erődépítő művészetének végső emléke is kialakult. A német erődítmények teljesen elszórtan fekszenek egy negyven kilométerig szélesülő sávban, tagozódásuk mélyen benyul a Fekete erdőbe. Akadályoknak és záróerődök raffinált összjátéka a rendszerük s az erődök tűzhatása minden taktikailag fontos ponton egymást keresztezi. A pánccélállások többnyire földre süllyednek vastag betonvédgátjukkal és a legkülönbözőbb módokon rejtekeznek.

Ártalmatlanak látszó kilométertábláknak, amelyek ládaszerűen állnak egy útkeresztezédségnél, egyszerre csak lehullanak a bádorgaljai és a kupola parányi nyílásából két nehéz gépfegyver torkolata csap elő.

A falvak bejáratánál néha reklámfeliratok tarkaságába öltözött kioszkoknak látszanak a pánccél-erődök; a szabadban kunyhóknak vagy szérűknek. A Rajna völgyében csaknem minden falut teljesen körülvesz a drótakadály és csaknem mindegyiknek erődítményben betonozott pincéi vannak még hátrább „vas-sündisznók” hosszú láncai húzódnak, összeviszva görbített vastag vaspózna-konstrukciók, amelyek csak úgy a földön hevernek: tüskés drót köti össze őket, mozgathatók és különlegesen ravasz tankakadálynak számítanak. Ugyanígy tankakadály

Száz év óta bevált

J. Pserhofer pilula

elhájasodás, székrekedés és egyéb emésztési zavarok ellen

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

Mi szerencsére rendben vagyunk. A tisztikar körében, amely — hadosztályparancsnoktól le a hadnagyig — vendégszeretően fogad bennünket, bajtársias, derűs, ceremóniátlan hangulat uralkodik. Mindenki megkóstolja a katonakosztot — erős leves, gulyás, burgonya és káposzta — és a kávé, a mely a legelkényeztetettebb igényeket is kielégíti, szintén nem valami potemkinos járulék. Az élvezeti cikkekkal, amelyek a városi lakosok számára már csak legendás emléket jelentenek, nem zsugoriskodnak a fronton.

a sok széles és mély vizesárok, drótsövényvel a mélyén.

ÁGYÚK A FEKETE ERDŐBEN

Szokatlan meglepetéseket nyújt a látogatás, a melyet a nehéz tüzérség messze hátra tolt állásaiban teszünk. Igazi diadala az álcázás művészetének. Csak egy intés és a legénység máris odarohan, ahol egy nehéz kaliberű löveg hihetetlen gyorsan feltornázza hosszú csövét és már nyeli is az első gránátot, hogy a legrövidebb idő alatt készen álljon a második lövésre.

Az ilyen tüzérségi állásnak gázbiztos ajtai vannak, saját kis villanygyára, vízvezetéke, telefongyára, élelmiszerraktára, konyhája, háló- és nappali helyisége és lőszerkamrái, amelyekben nagy halmokba felrakva állnak a gránátok. Még hátrább egy kicsit a Fekete erdőben és egy legeslegnagyobb kaliberű ágyú előtt állunk. A kolosszust cementtalpazatra szerelték és szabad ég alatt áll, csak fák és ágak védik a repülő szeme elől.

A legénység nappali szobájában, ahol kaláccsal és kávéval kényeztetnek bennünket a szakácsok, maga gyártotta feliratokkal legjobb oldaláról mutatkozik a katonahumor. Ezen az elhagyott helyen hiányzanak azok a szórakozások, amelyeket a „Kraft durch Freude”-szervezet a Rajna völgyében levő csapatoknak hetenkénti színházi és kabaréelőadásokkal és mozdídarabokkal nyújt.

A jókedv azonban megmarad a legszigorúbb fegyverem mellett is. Itt is azt a tapasztalatot szerezzük, amit Berlinben, szabadságosokkal beszélgetve: a katonák a hideg és unalom ellenére jól bírták a telet. Türelemesek és bizakodóak és nem sokat törnek a fejüket politikai problémákon.

Az általános vélemény egyszerűen oda konkludál, hogy „a Führer majd meg fogja csinálni.” A frontkönyvtárakban nem Alfred Rosenberg-ért nyulnak, hanem inkább „Frida néni kalandjai”-ért.

Minden nőtlen nagykoru férfi agglegény-adót fizet

A gyermekes özvegy és elvált mentes az új progresszív adó alól

Az agglegényadóra vonatkozó törvényjavaslat a következőképpen hangzik:

1. SZAKASZ. 1940. április 1-től kezdődőleg mindazokat a nagykorú, nőtlen, elvált, vagy özvegy férfiakat, akiknek mincsenek gyermekeik, fokozatos (progresszív) adó alá vetik, amelyet az egyenesadó törvényben előírt elemi adók alá eső összes jövedelmek után számítanak és alkalmaznak, a következőképpen:

Azok, akiknek mezőgazdasági tulajdonból származó évi jövedelme 10.000—50.000 lei között van, 2 százalékos adót fizetnek, 50.001—100.000 leijig az illeték 3 százalék, 100.001—200.000 lei jövedelemnél az illeték 5 százalék, 500.001 leinél magasabb jövedelemnél az illeték 10 százalék. Azok, akiknek beépített ingatlanból származó jövedelme évi 5000—20.000 lei, 2 százalékos illetéket fizetnek, 20.001—50.000 lei jövedelemnél az illeték 3 százalék, 50.001—100.000 lei jövedelemnél 5 százalék, 100.001—200.000 lei jövedelemnél az illeték 8 százalék, 200.001—500.000 lei jövedelemnél 10 százalék, 500.001 leit meghaladó évi jövedelem után az illeték 12 százalék.

Azok, akiknek bármiféle ingó jövedelme nem haladja meg az évi 50.000 leit, 3 százalékos illetéket fizetnek, 50.001—100.000 lei jövedelemnél az illeték 5 százalék, 100.001—200.000 lei jövedelemnél az illeték 10 százalék, 200.001—500.000

lei jövedelemnél az illeték 12 százalék, 500.001 leitől felfelé az illeték 15 százalék. Azok, akiknek kereskedeleméből, iparból és szabad foglalkozásokból származó jövedelmeik nem haladják meg az évi 18.000 leit, egy százalékos illetéket fizetnek, 18.001—60.000 lei évi jövedelemnél az illeték 2 százalék, 60.001—120.000 lei jövedelemnél az illeték 3 százalék, 120.001—300.000 lei jövedelemnél az illeték 5 százalék, 300.001—500.000 lei jövedelemnél az illeték 7 százalék, 500.001 leinél nagyobb jövedelmek illetéke 10 százalék.

Azok, akiknek fizetéséből, valamint fizetési adó alá eső tantiemekből és jelenléti jegyekből származó jövedelme évi 10.000—30.000 lei között van, egy százalékos illetéket fizetnek, 30.001—100.000 lei évi jövedelemmel az illeték 2 százalék, 100.001—180.000 lei jövedelemnél az illeték 3 százalék, 180.001—250.000 lei évi jövedelemnél az illeték 5 százalék, 250.001—500.000 lei jövedelemnél az illeték 7 százalék, 500.001 leit meghaladó évi jövedelemnél az illeték 10 százalék.

Az alkalmi jövedelmek után a következő illetékek szedendők: évi 100.000 lei jövedelemig bezárólag 5 százalék, 100.001—300.000 lei jövedelemnél 8 százalék, 300.001—500.000 lei évi jövedelemnél 10 százalék, 500.001 leinél nagyobb évi jövedelem esetén az illeték 15 százalék.

Kitűnő üzletember és vagyont szerzett expedíciós utjaival

Byrd admirális, a Déli-sark remetéje

Byrd admirális most tért vissza harmadszor a Déli-sarkról, melynek jégmezői felett elsőnek repült el 1928-ban...

Hivatalosan hódítani ment Byrd admirális, birtokba venni a Déli-sarkot, de az indulása előtt adott amerikai interjúkból kiderült, hogy — menekül. Minél messzebb a háborútól...

Az arktikus viharok legyőzője, a Déli-sark hőse ugyanis meggyőződéses pacifista.

Ezt Európában kevesen tudják róla, de talán még kevesebben, hogy kitűnő üzletember létére romantikus, rajongó is. Ha a rajongás öröklángját nem ilteti Byrd szívébe a sors, hajkenőcsből, konzervlevesből vagy fehérneműből csinált volna ki milliókat. De mert gyerekkora óta csábitották az álmai, első százezer dollárját azzal a könyvvel kereste, amelyben leírta felfedező útját.

Azóta négy könyvet írt Byrd. Az utolsó, amely húsz nyelven jelent meg, a legszebb olvasmányok egyike s írójának negyedmillió dollárt hozott.

Az írói tehetség egyébként korán lángolt fel Byrdben. Tizenkétéves volt, mikor a szünetekben így szólt apjához, aki a családi birtokon gazdálkodott Virginiában:

— Szeretném meglátogatni a barátomat.

— Hol lakik? — kérdezte az öreg Byrd.

— A Filippi-szigeteken — felelte Richard.

— Menj inkább Johnnyhoz a szomszéd farmra — tanácsolta az apa mosolyogva... s Richard másnap eltűnt a szülői birtokról.

Harmadnap visszahozta egy béres, aki az országúton találkozott vele.

A szülők azonban most már belátták, hogy legjobb, ha beleegyeznek makacs csemetéjük tervébe. Hajóra ültették hát s néhány hét múlva kezükben volt Richard első levele.

„Bődületes szerencsém volt az úton.” — írta — „hajónk majdnem zátonyra futott, egy matróz kolerába esett és tájfunba kerültünk...”

Magukhoz se tértek még a szülők, mikor a „Winchester Star” nevű újságban hosszú útleírást pillantottak meg. A cikket bizonyos Richard B. írta, a „bődületes szerencse” összes fordulatait felsorolva.

Az első cikket második követte, majd egész sorozat, melyek honoráriumát Richard gondosan bankba tette...

Ezután az első kaland után csendes évek következtek. Katonaiskola, repülőiskola, lassú előmenetel a ranglétrán, majd háborús kitüntetések. Már-már úgy látszott, „rendes ember” lesz Richard Byrdből, amikor a Filippi-szigetek kis utasa még az elsőnél is veszedelmesebb kalandra szánta magát. Feleségül vette Boston bálkirálynőjét.

Byrdnek szűk volt a pensacolai repülőtér, fúlasztó a kaliforniai levegő. Ismeretlen tájak fölé, viharok közé vágott és feletteseit nagy óceánrepülés tervével nyaggatta szüntelenül. De nem volt se pénze, se gépe.

1926-ban végre akadt egy repülőgéptulajdonos, aki hajlandónak mutatkozott Byrddel társulni.

A VILÁG MEGTANULJA BYRD NEVÉT.

A Spitzbergák legészakibb pontján a levegőbe emelkedtek s tizenöt óra alatt átrepültek az Északi-sarkot.

A világ felujongott és megtanulta Byrd nevét. Ő pedig csak ezt várta. Ez kellett jövődől vállalkozásához: a Déli sark felkutatásához.

A délisarki expedícióra százezrek gyűlnek. A Fordok, Rockefellerok adományai mellett tízdolláros, ötdolláros csekkek érkeznek. Byrd minden levelet elolvas. De csak egyet tesz el emlékül. Egy kisfiút, aki két dollárt küldött és ezt írta:

„...és ha a Déli-sarkon leszel, kedves Byrd-óm, ne feledd a pingvineknek megemlíteni az én nevemet is.”

A délisarki expedíció időszerűbb volt, mint valaha. Hiszen csak nemrég történt, hogy két kanadai bányász, a La Binc-fivérek elindultak Alaszkába s a jég alatt rezes, aranyat, kobaltot találtak...

Ki tudja, a déli hó nem takar-e még nagyobb kincset, mint az északi?

EGY KIS ZASZLÓ A DÉLI-SARKON

Byrd indulásának pillanatában nemcsak az iskolásfiúk szíve dobbant meg, hanem az amerikai business acélszíve is. De a szenzációs indulás után hosszú hónapokig nem hall róla többé a világ. Elvesztettnek hiszik, mikor végre hírt ad a Déli-sark felfedezéséről, a kis zászlóról, melyet a magasból dobott le, jelezve, hogy a jégmezők, minden titkukat az Egyesült Államok tulajdonát képezik ezentúl.

Ez az első repülőút azonban csak a kezdet kezdete. Olyan, mintha valaki álmot lát. Byrd érzi, hogy hamarosan vissza kell térnie a Déli-sarkra megfigyelést, kísérleteket tenni, meglesni a sarkvidék csodáit.

De az 1933-as esztendő nem kedvez Byrdnek. Amerika a többéves gazdasági krízis következményein rágódik. Byrd érzi, hogy közadakozásból ezúttal nem lehet előteremteni az expedícióhoz szükséges félelmetes összeget.

Egyedül a föld peremén

Mint Artusz lovagjait a grél, úgy vonzza most az örök-hó magánya. Little Amerikában — a Déli-sark egy szál zászlóból álló fővárosában — azzal lepi meg társait, hogy egyedül megy megfigyelőhelyére, nem pedig három társával, mint tervezte.

„Négyünk számra nem vihetett volna élelmet és felszerelést a repülőgép. Elhatároztam hát, hogy egyedül megyek. Gondolkodni akartam. Figyelni a végtelenséget, hallgatni a csendet... várni az aurórát” — írja „Egyedül” című könyvében Byrd, s négy teljes hónapig él egy földalatti labirintusban „a világ legdélibb pontján.”

Ha földalatti odujából felmászik a szabadba, látja, hogyan fagy meg lélegzete, figyeli az időjárást, a nap állását, a csillagokat.

„A magány itt észbontóan félelmetes és gyönyörű” — írja.

„Elgondolkodtam az élet értelmén, elválasztottam a búzát a pelyvától, megszámláltam az értékeket s még az otthon oly varázslatos „Siker” szó is új értelmet nyert itt...”

Vagy talán mégis? Mi lenne, ha az amerikaiak hiuságára apellálna, üzleti érzékükre? Eszébe jut a kisfiú levele: „ne felejtse el a nevemet!”... s így történik, hogy a második Byrd expedíció hajói oly különös neveket viseltek, amilyenekkel nem indult még hódító flotta soha.

Az egyik hajót „Horlick”-nak hívják s a híres tápszergyáros a keresztapja. Ez a koraság Byrdnek 150 ezer dollárt, Horlicknak megtízszereződő árúforgalmat jelent. A másik hajó zászlóján egy gépgyár nevét lengeti a szél.

De nemcsak a hajókat adta bérbe a reklámnak Byrd Richard, hanem önmagát és valamennyi élményét is. Egy-egy rádiófelolvasásért nemcsak a rádiótól kap ezreket, hanem a cégtől is, melynek nevét megemlíti.

A napilapok véres küzdelmet vívnak a Byrd-tudósítások közlési jogáért s a nagy reklám-hadjárat közben összegyűlik az expedícióhoz szükséges másfélmillió dollár.

Igy várja Byrd a nagy színjátékot: az aurora borealis lángolását.

„Éjfél volt — írja, — amikor kunyhómból felmáztam. A hideg arcomba csapott. A termométer 70 fokot mutatott. De amint az égre néztem, megfledkeztem a gyilkos hidegről. Az aurora vörvörös korongként futott a felhőkben, amelyek úgy viaskodtak vele, mint Gonosz a Jóval... Félelmes színjáték volt ez: a Világosság, az auróra s a Sötétség, a fekete felhők párviadala. Remegve néztem a színjátékot, amelyet előttem nem látott még ember soha.

Byrd ezután szüntelenül visszavágyik a Déli-sarkra, a csendbe. Az auróra színére gondol, amikor százezrek ünneplik visszatérésekor s a lelkes new-yorkiak a telefonkönyv eltépett lapjaiból készült papíresőt hullatnak rá az ablakokból. Erre gondolt most is, amikor újabb délsarki útja után azt mondta: akit eljegyzett a jégvilág, az nem élhet többé enélkül a csend nélkül...

Bácskai Magda

Két veszedelmes rablót fogtak el a Gyárvárosban, akiknél revolver, töltény és tekete álarc volt

Néhány nap előtt a déli órákban vakmerő rablótámadás történt a Gyárvárosban. Két fiatalember megjelent Appel Mária, ócska ruhákkal kereskedő asszony E. Teodoroiu-ucca 1. sz. alatti lakásában és ernyőt kínált megvétele. A lakásban abban az időben csak az asszony 61 éves apja, Ablakos József tartózkodott. Amikor a fiatal emberek észrevették az őreget, hirtelen rávetették magukat az idős emberre, földre teperték, egyikük hirtelen magához vette az aktáskát, amelyben pénzt gyanítottak és azután elmenekültek.

A rendőrség a nyomozás során hamarosan megállapította a rablók személyazonosságát és egy rendőrtiszt több detektívvel elment a gyárvárosi Timocului-ucca 15. számú házba, hogy letartóztassák őket. Amikor a ház felé közeledtek, annak kapujában három fiatalember állott. Ezek is észrevették a rendőrség embereit és hirtelen futásnak eredtek. Ez a menekülési kísérlet lett a vesztük, mert a rendőrtiszt és a detektívek üldözőbe vették őket. A Titu Maiorescu-uccában kettőt elfogtak, míg a harmadiknak sikerült elmenekülnie. A rendőrség elfogta Moise Iosif 21 éves kertészlegényt, aki a rablóbanda vezetője volt és Györgyösy Györgyöt, aki bár nem vett részt a rablótámadásban, mégis tudott arról. Azt is megállapították, hogy az elmenekült rabló Kaiser Andrással azonos, akinek kézrekerítésére megtették a kellő intézkedéseket.

Moise Iosif kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a rablótámadást Kaiser András segítségével követte el. Miután az idős embert több ökölcsepással leterítették, ő lefogta a földön fekvő embert, Kaiser pedig elvette az aktáskát. Menekülésük után otthon kinyitották az aktáskát, de abban pénz helyett csak váltókat és két személyazonossági igazolványt találtak. Ezeket elégették és a börtáskát ötven leiert eladták. Moise Iosif gyárvárosi, Timocului-ucca 15. szám

Halálos autókatasztrófia

Súlyos autószerencsétlenség történt tegnap délután 6 órakor a Bucuresti--ploestii országúton. Dr. Leonte Virgiliu autója összeütközött egy ciszternaautóval Tancabes község közelében. A szerencsétlenség következtében dr. Leonte meghalt.

alatti lakásán a házkutatás alkalmával előkerült két forgópisztoly, tíz hozzávaló töltény és egy fekete álarc is. Az egyik revolvert Moise Iosif kijelentése szerint Györgyösytől kapta és az a rablótámadás elkövetésénél a zsebében is volt. Az álarcot és a fegyvereket azért tartották maguknál, mert az volt a tervük, hogy az első rablás után még más rablótámadást is elkövetnek. Szerencsére erre már nem kerülhetett sor, mert idejében megakadályozták tervük végrehajtását.

VÁROSI SZINHÁZ

A CLUJI ROMÁN OPERA VENDÉGTÁRKA

Csütörtökön este fél 9 órakor

CARMEN

Bizet operája

Pénteken este fél 9 órakor:

AIDA

Verdi operája

Szombaton este fél 9 órakor

Don Pasquale

Donizetti operája

Vasárnap délután 3 órakor félhelyárakkal

RIGOLETTO

Verdi operája

Vasárnap este fél 9 órakor:

TURANDOT

Puccini operája

Helyárak 20—120 lei. — 140 tagú együttes.
Pazar díszletek és jelmezek

KÖZGAZDASÁG

Tíz millió lei a kereskedelmi és iparkamara ez évi költségvetése

A timisoarai kereskedelmi és iparkamara az április hó elsejével kezdődő új pénzügyi évre való tekintettel elkészítette az 1940—41 évi költségvetését, amely felöleli a kamara összes rendes és rendkívüli bevételeit, valamint a kiadásokat. A kamara ideiglenes bizottsága legutóbbi ülésében foglalkozott az új költségvetéssel és részletesen megállapította az adott kereteken belül a bevételi és kiadási tételeket. Ciurcaneanu Eduard kamarai elnök vezetésével pontról-pontra letárgyalták a költségvetésről és a végleges tervezetet jóváhagyás céljából a nemzetgazdasági minisztérium elé terjesztik.

A költségvetés adatai szerint a kamara az új pénzügyi évre nyolc millió lei rendes és két millió lei rendkívüli bevétellel rendelkezik.

A rendes bevételek adódnak majd három és fél millió lei pótdoból, az úgynevezett egy százalékos kereskedői adicóionalis hozzájárulásból, egy millió lei bevételt jelent a kamarai palota lakbérbevétele és a többi bevétel a törvény által előírt különböző kamarai illetékekből származik. A rendkívüli bevételek legnagyobb részét, 1 millió 400.000 leit, a felosztott Lloyd-társulat vagyonának kezelése adja meg. A kiadások úgy szerez-

nek a költségvetésben, hogy azok arányban állanak a bevételekkel és a költségvetés végső száma kisebb összegű felesleggel zárul. A kiadások tételei sorában nagyobb összeget foglal el a kamara új épületeinek, a Strada Svabilor 2. szám alatt lévő bérháza építési költségeinek törlesztésére szánt, valamint a kereskedők és iparosok segélyezésére felvett összeg, továbbá a kamara lelkiismeretesen dolgozó tisztviselői karának és alkalmazottainak javadalmazása.

Itt említjük meg, hogy a timisoarai kereskedelmi és iparkamara körülbelül

3 millió 800.000 lei összegű nyugdíjalappal rendelkezik, amelyet a kamara eddig önállóan kezel.

Az 1938 évi november 15-iki törvény értelmében azonban a kamarai tisztviselők is az országos nyugdíjpénztár rendelkezése alá esnek és ennek következtében a kamarai nyugdíjalapot is a bucarestii nyugdíjpénztár rendelkezésére kell bocsátani. A kamarai tisztviselők nyugdíjaztatásuk esetében tehát az országos nyugdíjpénztártól kapják majd illetményeiket, a kamara pedig most átutalta az alapot és a befizetés ezután mindig az országos nyugdíjpénztárhoz történik.

Alaki hibák miatt nem állították ki a tűzifatermelők által kért vagonokat

A városok tűzifahiányának kérdésével foglalkozott a közellátási főköormánybiztosság

Több város polgármesteri hivatala részéről panasz érkezett a közellátási kormánybiztossághoz, amely szerint a városok ellátása — főleg tűzifa tekintetében — fennakadást szenved amiatt, hogy a CFR nem bocsát elegendő vagonot a kereskedők rendelkezésére. A közellátási főköormánybiztosság a kellő információk beszerzése után értesítette a városok polgármesteri hivatalait, hogy a CFR vezérigazgatósága megállapította, hogy azokon az állomásokon, amelyeket a panaszok felemlítettek, a kérdéses időpontban nem volt vagonigénylés. Ha pedig volt is egyes cégek részéről erre vonatkozó kérvény, azt nem vehették figyelembe. Az államvasút egyik leg-

utóbbi körrendelete szerint a vagonigénylést csak úgy veszik figyelembe, ha a kérvényben az igényelt vagonok száma fel van tüntetve és ahhoz a fuvarlevelet is csatolják. A kérvényezők — az illető állomások főnökeinek jelentése szerint mindezt elmulasztották.

A közellátási főköormánybiztosság felkérte a városok vezetőségét, hogy figyelmeztesse a cégeket a kérvények kellekeinek betartására. Egyébként a főköormánybiztosság megkereste az államvasút vezérigazgatóságát, hogy rendelkezék az igényelt vagonok sürgős kiállítására és a maga részéről közvetlen kapcsolatot teremtsen a nagyobb termelőkkel, hogy az ellátást fennakadás nélküli menetéről meggyőződést szerezzen.

— Április 1-ig be kell adni a nagykereskedői bejelentéseket. A Gyáriparosok Országos Szövetsége (UGIR) beadvánnyal fordult a minisztériumhoz, amelyben azt kérte, hogy az 1940 március 4-iki törvény 12—20 szakasza által kért nyilatkozatok benyújtásának határidejét hosszabbítsák meg. A kérést a minisztérium nem fogadta el, így a fenti törvény által előírt nyilatkozatokat 1940 április 1-ig minden körülmények között be kell nyújtani. A nyilatkozatra vonatkozó utasítások valójában a hivatalos lap csütörtöki számában jelennek meg. A bejelentések március 20-iki kelettel értendők.

— Nemzetközi devizapiac. A nemzetközi devizapiacokon az elmúlt héten csak a dollár és a svájci frank tartotta árfolyamát, a többi lanya maradt. A közép-európai valuták árfolyamaiban alig mutatkozott számottevő változás, a zürichi magánforgalomban a pengőbankjegyet 63.50—65.50-es, a márka bankjegyet 43—45-ös, az olasz líra bankjegyet 13.40—14-es árfolyamon jegyzik. A lei bankjegyek árfolyamai javult a külföldi magánforgalomban, a zürichi magánforgalomban 0.95—1.10-es, Budapesten változatlanul 3.20—3.40-es árfolyamon jegyzik a leibankjegyeket.

— Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az előadást jelenti): Holland forint 74.93—76.80, belgas 23.94—24.56, angol font 567.87—582.08, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.24—3.31, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.67—32.50, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harminnyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drachma 0.99—1 és 1.60—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.18, leva 1.60—1.68, zloty 0—19

— Tejtermékek hivatalos romlási arányszáma. A nemzetgazdasági miniszter a spekulatívveny alkalmazásával kapcsolatban rendeletet adott ki, amelyben a tej és termékeknél a romlási százalékokat 8 százalékból állapította meg. Eszerint a tejtermékek árának kalkulációjánál ez a 8 százalék figyelembe vehető.

— A városok nem korlátozhatják a rituális temetés jogát. A semmitűszék IV. szekciója érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott a temetkezési vállalatok működése ügyében. A cernautii polgármesteri hivatal ugyanis megtiltotta, hogy az egyházak maguk temessék el hitközségük tagjait és arra hivatkozott, hogy a temetés rendezése és ennek bevétele a várost, vagy a város bérlőjét illeti. A helyi revíziós bizottság megsemmisítette a határozatot és kimondta, hogy a város csak olyan temetések rendezésének jövedelmét igényelheti, melyek után üzleti jellegűnél fogva taksza szedhető. Temetkezési vállalatok városi monopóliumáról különben is csak ott lehet szó, ahol a helyi számviteli törvény kihirdetése előtt már hivatalos szerv létesült erre a célra. Ilyen előzmény után került az ügy a semmitűszék IV. szekciója elé és a legfelsőbb bíróság kimondta, hogy a rituális temetések nem vonhatók az 1940 évi helyi számvitelről szóló törvény rendelkezése alá.

— Április 10-ig nem fogad a külkereskedelmi miniszter. Christu külkereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben az audienciákat április 10-ig felfüggesztette.

— A banati gabonapiacra a búza és tengeri iránt mutatkozik kereslet, míg a többi gabonafajta iránti érdeklődés csendes. A piaci árak a következők: Búza 540, tengeri 435, korpa 330, zab 550, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

A VILÁG

A „Berliner Börsenzeitung”, a német külügyminisztérium félhivatalos lapja terjedelmes rendkívüli mellékletet adott „Németország—Oroszország új gazdálkodása” címmel. Ez az első eset, hogy német lapban szóhoz jutnak Szovjet-Oroszország vezetői tényezői. Az orosz cikkek egy részét a lap orosz nyelven is közli, cirill betűvel.

Egy legutóbb napvilágot látott francia kormányrendelet értelmében azokat a polgári személyeket, akiket francia katonai bíróságok halálra ítélték, a jövőben guillotine-nal fogják kivégezni és nem katonai kivégző szakaszok fogják agyonlőni, mint eddig történt. A rendelet célja az, hogy fenntartsa a különbséget a polgári egyének és a haderő tagjai között.

A vörös mezőben kiterjesztett szárnyaló álló fehér sást — az eddigi lengyel címet — nem szabad többé a lengyel főköormányzóság területén használni. A lengyel címer használatát a birodalmi főköormányzó rendelete tiltotta meg, amely április elsején lép életbe. A rendelet ellen vétőket pénz- vagy fogházbüntetéssel sújtják. A községek és más közjogi testületek használhatják saját címerüket, ha erre a főköormányzótól engedélyt kapnak.

A „Daily Telegraph” társadalmi rovatának cikkírója szerint egyes élelmiszerek racionalizálása nehéz feladat elé állította a nagy vendéglők és hotelek főszakácsait. Különösen áll ez a hús szempontjából, miután az angolok sok húst szeretnek fogyasztani. Ezzel kapcsolatban megemlítik, hogy Ay-moz, a Dorchester-Hotel francia főszakácsa, aki többek között Welles Sumner londoni látogatása alatt különleges ételeket „tervezett” az amerikai kiküldött tiszteletére, most újabb meglepetéssel szolgált: egy „Mixed Grill à la Morrison” nevű ételt komponált, amelyet az angol közéleti miniszterrel nevezett el, még pedig azért, mert ez az étel semmiféle racionalizált élelmiszert nem tartalmaz.

A volt pendzsabi főköormányzó ellen elkövetett gyilkos merénnyel kapcsolatban a „Times” idéz a „Berliner Börsenzeitung”-nak az esettel foglalkozó cikkéből, amely többek között kifejti, hogy a háború alatt Anglia folyton annak elhitetésére törekszik, hogy az indiaiak megelégedettek és feltétlen támogatói Nagy-Britanniának, illetve Nagy-Britannia háborús politikájának. „Ezt a fantáziaképet — állapítja meg ezzel szemben a „Berliner Börsenzeitung” — zavarja meg most dörrenésével annak a bátor indusnak a revolverlövése, aki tettével honfitársai ügyének védőjévé vált.”

A svájci szövetségi tanács — abból a célból, hogy az emigránsoknak lehetőséget nyújtson fizikai tevékenységre, továbbá, hogy az emigránsok hasznos munkát végezzenek a nemzetvédelem érdekében — elhatározta, hogy az ország belsejében emigráns-munkatáborokat állít fel. Az ezzel kapcsolatban kiadott hivatalos jelentésből kitérünk, hogy a munkatáborba utalt emigránsokat útjavításoknál és más közérdekű munkáknál fogják felhasználni.

SPORTSESEMÉNYEK

Sportheirek minden felől

Országos bajnoki és Román Kupa asztali teniszverseny lesz áprilisban a Banat fővárosában

Április 13-án és 14-én városunkban kerülnek lebonyolításra az országos bajnoki és Román Kupa asztali teniszversenyeket, amelyeken az ország legjobb játékosai vesznek részt. A versenyeken megjelennek a román válogatott asztali teniszcsapatban szereplő játékosok is és így az egyes számok magas nivójú összecsapásokat ígérnek. Az országos bajnokság férfi és női egyes számában a nevezési díj személyenként száz lei, a másodosztályú és ifjúsági versenybe való benevezés díja nyolcvan lei, míg a páros versenyek nevezési díja páronként száznyolcvan lei. A nevezéseket április 10-ig Márton Béla címére; Timisoara, Bulev. Tache Ionescu No. 27, kell küldeni. Az összes versenyeket a kiesési rend-

szer szerint bonyolítják le. A sorsolások április 13-án három órakor lesznek.

A Román Kupa asztali teniszversenyen az összes kerület csapatai kötelezően részt vesznek. Minden kerület négy férfi és két női játékost köteles benevezni. A kerületi csapatok egymás elleni játékkal jelölik ki a győztes csapatot. A nevezési díj csapatonként négyszáz lei. A nagyszabású versenyek megnyitása szombaton, április 13-án este 6 órakor lesz. A megnyitás alkalmával Baran Coriolan dr. főpolgármester beszédet intéz a versenyzőkhöz. Beszédet tart ezenkívül még Schmettau Rudy, a ping-pong szövetség elnöke is, aki szintén megtekintti a versenyeket. A megnyitó ünnepség után megkezdődnek a kupamérkőzések.

Lemondott az országos asztalitenisz-szövetség elnöke

A főváros sportköreiben kínos esemény keltett feltűnést. Schmettau Rudolf, az asztali tenisz-szövetség elnöke az Országorség felszólítására lemondott más szövetségeknél viselt tisztségeiről is. A lemondás következtében elmarad Románia válogatott játékosainak részvétele a német asztali tenisz-bajnokságokról is és pedig a főszövetség rendelkezése értelmében.

A nagy feltűnést keltő intézkedés oka az, hogy Schmettau, bár az ország legjobb játékosai közül alakít-

totta össze a német bajnokságra kiküldendő asztali tenisz csapatot, nem tartotta be az Országos szervezet által kívánt etnikai szempontokat, amiért magára vonta a legfelsőbb sportszerv büntető eljárását.

Az Országos szervezet közbelépése folytán megszünt egyben az asztali teniszszövetség önállósága is és az továbbra csak mint a teniszszövetség alosztálya fog szerepelni és annak ügyeit Dan Simionescu-Ramniceanu teniszszövetségi elnök fogja intézni.

A Rapid FC Bulgáriában. A Rapid FC labdarúgócsapata meghívást kapott Bulgáriába, ahol április 13 és 14-én két mérkőzést játszik.

Az Unirea-Tricolor vereséget szenvedett Craiovában. A Timisoaráról (Temesvár) visszatérő Unirea-Tricolor csapata Craiovában barátságos mérkőzést játszott és ott az FC Craiova együttesétől 4:2 arányú vereséget szenvedett.

Továbbra is Auer vezet a nemzeti bajnokság góllövő listáján. A nemzeti bajnokság góllövő listáján továbbra is Auer Ricsi vezet 14 adott góllal. Utána következik Gica Popescu 12, Iordache 11, Bodola és Zsizsik 10 góllal.

Sucitulescu az Olimpia játékos. A bucurestii Olimpia leszerződött Sucitulescut, az Unirea-Tricolor volt válogatott hátvédjét.

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Utánnyomás tilos.

— Nevetséges! Soh'sem látta máskor, mint azon az egyetlen estén, soha sem beszélt vele — ha nem is elbizakodottság, de jókora adag önzés azt hinni, hogy őt nézik azok a szemek.

A többi kép... egy pesti kislány, egészen kicsi bubisra vágott frizurával — Boriska! Aztán egy másik, egy harmadik és még egy-két kép többé-kevésbé rosszul sikerült amatőr-felvételek, amelyeket bizony már kikezdett a sós levegő.

Tétován mozgott a kabinban, nem tudta mihez kezdjen, hiszen olyan kétségbeesetten rövid az idő éjfélig. Gondolkodni sok, pihenni, aludni kevés. De azért felemelte a mosdó fedelét és szétterpesztett lábakkal nekiállt kezét mosni. Lekerült róla már a lötyögős téli gunya, a vastag kesztyű, a ménkű nagy csizma... Akkor látzott, hogy elég soványka leány, alig ütököző szőkés bajusszal, messzenéző kék szemekkel és két csúnya, szomorkás-kesernyés ráncsal a szája körül. Azokat a másfél esztendő véte oda, az az ötszázötven nap, amely alatt Pestről idáig jutott.

Körülményesen síkálta a körmeit, azután kinyitotta az ágyafeletti kis kerek ablót, kidugta rajta a fejét és nézte pár percig a vadul viharzó csatát odakünn. Utána ruhástól végigdől a takarón, két kezét a feje alá tette és elbáméskodott.

Harminc ember közös nagy úszó hazája, az Angelica, tántorogva táncolt bele az éjszakába. Innen a kabinjából valamit enyhült a künt tomboló vihar, csak az egyhangú, ütemes dobogás hangzott fel hozzá: a kétezer lóerős masina — a hajó szívének ziháló lüktetése.

Volt egy pár hazulról hozott „bölcse mondása” — így nevezték őket. Ilyenek voltak a „Kleiner Mann, was nun?” és a „Maul halten und weiter dienen.” Ezek jutottak ilyenkor este eszébe és elkérdezgette magát, hogy a nap rendben telt-e el, nem szegte-e meg valahol az otthonról kapott jótanácsok özőnét?

Még ott tartott, hogy gondolt erősen az otthoniakra és többé-kevésbé elkámpicsorodott leveleket frogatott haza, amelyekben jókora adag nosztalgia változott a múlt hetek szivárványosan pergő eseményeivel.

Másfél esztendő! Ezalatt megjárta Európa, Észak-Afrika szinte valamennyi kikötőjét, olvadozott Dakkar-ban és didergett Newyorkban, barnabőrű leányok barsonypuha, forró karját simogatta St. Vincent szigetén és messziről bámulta Dánia jég-hideg fjordjaiban azokat a magas, szőke, hideg szépségeket, akik a nudizmus iratlan törvényeit követve nimfák-ként merültek meg a kristálytisza vízben.

A csodálkozáson régen túl volt már, néha öntelten mondogatta, ha valami újat, vagy soha nem látottat mutogattak neki: „Ez semmi” és az e-betűt elnyújtotta jó hosszúra, hogy ezzel is hangsúlyozza mérhctetlen fitymálását a legújabb csoda iránt. Az első csodák idején megtárgalt a szeme kétakkorára, szinte lehullt a keze és a bámullattól kissé oldalt ejtette a fejét, kinyílt a szája... de azóta száz kikötőbe futott be ezer hajó ment el mellette, hitetlenség, csalódás és emberi gazság fosztották ki mindenebből.

És most, ha nézett, vagy hánult valamin, azt már nem mint csodát, nem mint újat, vagy újdonságot nézte, hanem az a két mély vágás a szája szélén húzódt meg egy kicsit — abba aztán minden belefért... az is, amit nem akart, vagy nem mert elmondani.

Nyögve hánykolódott az ágyán. Néha megnyomta a kapcsolót, rágyújtott, vizet ivott, hallgatta a kívülről beszűrődő zajokat... csak aludni nem tudott.

Volt ez már sokszor így. Az elején azért, mert minden új volt, most meg már azért, mert kezdett minden megszokottá és egyhangúvá válni. Mert hát — Istenem, — van-e értelme annak, hogy aludjék? Mikorra lehunyja a szemét és az öntudat kezdene kiröppenni belőle, mikorra a fáradt test mozdulatlanul nyújtózza az ágyon és a lelke száguldhatna olyan messzeségekbe, ahová csak az álom és a gondolat jutnak el — akkora durva férfi ököl veri meg az ajtaját és valamelyik kormányostárs koromfeketére égetett konzerves edényben hozza a hajók ré-

A hét tizenegye. David—Sfera, Lengheriu—Vintila, Juhász, Bandrabura—Sipos, Mihailescu, Humis, Auer, Gica Popescu.

Bindea is játszik a jugoszlávok ellen. A szövetségi kapitány az eredeti tervektől eltérően úgy határozott, hogy Bindeát is szerepelteti a jugoszlávok elleni mérkőzésen. A válogatott csatársora ezek szerint a következő lesz: Bindea, Mihailescu, Humis, Bogdan, Gica Popescu.

Összeállították a magyar válogatott keretet. Ginzeri Dénes, szövetségi kapitány a Svájc és Németország ellen játszó magyar válogatottat a következő keretből állította össze: Csikós (Ferencváros), Tóth (Szeged), Bíró (Hungária), Pákozdi (Elektromos), Polgár (Ferencváros), Király (Gamma), Szalay (Ujpest), Sárosi III. (Ferencváros), Balogh (Ujpest), Dudás (Hungária), Kincses (Kispest), Sütő (Gamma), Suhaj (W. M. F. C.), Sárosi dr. (Ferencváros), Tóth (Elektromos), Palotai (Kispest).

A B) válogatott 17 játékosal utazik Belgrádba. A román B) válogatott vasárnap Belgrádban méri össze erejét a jugoszláv B) válogatottal. A szövetség tizenhét játékost jelölt ki erre a mérkőzésre. A jugoszláv fővárosba utazó csapat tagjai a következők: Justin, Sepsi Petrescu, Lengheriu, Mitan, Siclovan, Codrean, Joja, Pepelea, Simatoc, Moldoveanu, Oana, Torjoc, Constantinescu Grecu, Heneagar, Jurcă, Cărjan.

A magyar nemzeti bajnokság állása:

1. Hungária	19	14	3	2	55:21	31
2. Ujpest	19	11	5	3	43:23	27
3. Kispest	19	12	2	5	57:31	26
4. Ferencváros	18	12	0	6	48:29	24
5. Szeged FC	18	10	3	5	37:30	23
6. Törekvés	19	9	4	6	34:32	22
7. Elektromos	19	9	4	6	33:38	22
8. Gamma FC	19	8	3	8	33:34	19
9. Haladás	18	8	1	9	32:38	17
10. Bocskai	19	7	3	9	26:45	17
11. Szoln. MÁV.	18	7	2	9	25:29	17
12. Szürketaxi	18	5	2	11	30:43	12
13. Kassai AC	19	3	2	14	18:68	8

DÉLI HIRLAP
autmoala telefon száma: 28-10

gen bevált ébresztőjét, a méregerős feketekávé.

A csöppnyi kabin megtelt cigarettafüsttel. Odanyúlt az ágyafeletti könyvespolchoz, a sötétben kitapogatta az üveget és húzott belőle egyet. Ilyesm is itt volt először a szájában. Hátborzongatóan erős pálinka. Nem ízlett neki, nem is tudta, hogy miért issza — csak látta a többiektől és most nagyon elkeseredett a szája a sokféle röppenő gondolatok keserűségétől.

Ejfélkor dühösen markolta meg a kormánykereket. Hozták a második feketét, amitől aztán végképp elmúlt az álomossága, viszont a szája úgy elkezdett kalapálni, hogy néha hasonlított a lent dübörgő hajójép zakatolásához.

— Szív az egyik és szív a másik, — elmélkedett. Darabka izomcsomó, amelyet ő fűt és táplál, rendetlenül, de mégis csak végzi a kötelességét... Az a másik meg szelepek, csövek, tengelyek és szegecsek kusza összevisszasága, amelyet hat szálás fűtő kényszerít engedelmességre. Mennyivel tökéletesebb az acélszív emennél. Ha befut a hajó, megállítják! Kioltják a tüzet a kazánok alatt — aztán újra befűtenek, újra elindulnak a csuszsanó, jól megolajozott kerekek, újra dobog a szív, forog a tengely, forog a hajócsavar és vízi tovább a hátán tengődő rabokat ismert vagy ismeretlen messzeségek felé.

Emezt csak egyszer lehet megállítani!

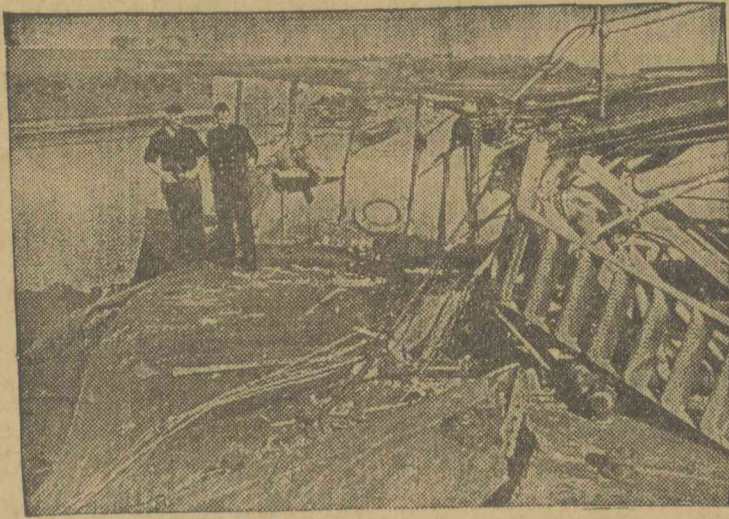
Elindítani soha többé.

Most nem az első tiszt volt vele őrségen, hanem a harmadik. Hosszúra nyúlt, feketehajú legény volt, az álla mindig tüskés, ideges, nagy ádámcsutkaja izgett-mozgott a puha gyapjúsál meleg fészében. Gloupachek úr! Veled szerettem leginkább őrségezni, főleg olyankor, mikor a föléjük boruló mindenség milliárdnyi apró lámpása egyformán békésen hunyorgatott le a jó és rossz emberekre.

Olyankor Alfonso Gloupachek megállt a nyitott ablak előtt, kipécéztet magának egy csillagot... nézegette szabadszemmel, távcsővel, aztán bement a chartroom-ba — így hívták a hajózási kabint — kikereszte a kiszemelt csillagot a csillagok térképén és mosolygós képpel jött vissza a kormányházba:

— A Cassio Peia! — lelkesedett. Micsoda messzeségek! Micsoda fény és micsoda értelmet meghaladó berendezése ennek a világnak! (Folytatjuk)

Felvételtünk egy angol tankhajóról készült, miután egy német búvárszázad megtorpedózta. A fényképen látható a borzalmas pusztítás, amelyet a torpedó robbanása okozott.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, MARCHIUS 28.

Bucuresti Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Operanyitányok hanglemezeiről. 13: Könnyű zene hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek Szalonz. 14: Rádió ujság. 14.20: A szalonz-kar folytatja hangversenyét. 15: Rádóhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Gyermekek karok hanglemezeiről. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20: Strauss János kerin-gője hanglemezeiről. 20.45: Rádió ujság. 21: Szim-fónikus hangverseny. 21.45: Rádió ujság, sport-hírek. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Idegennyelvű hírek.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hangleme-

zek. 11: Hírek. 11.20: Elbeszélés. 11.45: Felolvasás. 13.10: Zongorahangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Énekhangverseny. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin hallgatóknak. 17.45: Időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Kertészeti időszerű tanácsadó. 18.45: A Melles Béla-zenekar hangversenye. 19.30: Berlini levél. 19.45: Vonósnégyes. 20.15: Hírek. 20.25: „A debreceni lutánikus.” Vidám történet nyolc hangképből. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Magyar tánclemezek. Budapest II. 17.15: Filmdalok és táncszámok. 19.45: Angol nyelvoktatás. 20.30: Énekhangverseny. 21: Hírek. 21.25: Szalonzzene. 22.20: Előadás. 22.50: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, MARCHIUS 29.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12:

Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Tandin Costica és zenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Híres énekesek hanglemezeiről. 14: Rádió ujság. 14.20: A hanglemez műsor folytatása. 14.40: Éneklő fűrészes zongora kísérettel. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Műszaki posta. 19.17: Ave Maria művek hanglemezeiről. 19.45: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.55: Előadás. 20.15: Luca Fanuca és zenekara hangversenyez. 20.35: Carmen. Négyfelvonásos dalmű közvetítése. 21.30: Rádió ujság. 22.30: Rádió ujság, sport. 23.20: Idegennyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Ifjúsági előadás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Postászene. 13.40: Hírek. 14.30: Szalonzzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákkézlő. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Hanglemezek. 19.10: Cigányzene. 19.55: Előadás. 20.15: Hírek. 20.30: „A búvós vadász.” Közvetítés. 21.20: Hírek. 22.40: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 19.45: Gyorsírótanfolyam. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.25: Előadás. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: Rendőrzene.

Európai magyar nyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.), Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15 m.) 22.15: London Nat. (261.1 m., RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50

DÉLI HIRLAP
autmoata telefon száma: 28-10

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 8. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nogrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Lakás

Modern déli fekvésű 5 szobás lakás II. emeleten május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Keresek 1 szobás fürdőszobás bútorozott garzón-lakást a központban esetleg reggeli és ebéd kosztal. Címeket a kiadóba kérem „Garzon” jelígre. 859

3-4 szobás modern lakások április, illetve május 1-től kiadók a református bérházban. III., Str. Timotei Cipariu 1. 777

Keresek nagy parkettás, világos különbejárattú bútorozott szobát azonnalra „2000” jelígre a kiadóba.

Modern szép uccai 3 szobás lakás május 1-re kiadó. III. kerületben a Doja-parkhoz közel. Érdeklődni III., Str. Giurgiu 13. 787

Háromszobás családi ház kerttel új villa a III. kerületben 2500 leuért kiadó. Ugyanott egy üzlethelyiség is kiadó. Érdeklődni Doja ucca 44/a II. em. 5. Telefon: 36—15. 786

Egyszobás modern lakás, fürdő és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. III., Piata Biserici 4/a. 789

Alkalmazás

Szabósegéd és angol kizilányokat felvesz azonnalra Hoffmann-szalón I., Bulev. Reg Ferdinand 8. 791

Kertész 5 hold kert megművelésére, alkalmazást találhat a Patronázs Egyetnél. Érdeklődni a táblai főügyesség titkári hivatalában lehet. 907

Adas-vétel

Telekkönyvezett ház Kardos-telepen eladó. Bővebbet a kiadóban. 908

Azonnalra keresek egy háromnegyedes fiú biciklit. Timis nyomda. Telefon: 25—18. 803

Mágneset magas feszültségű, 2-4 hengeres motorhoz, jó állapotban, veszek. Ing. Schedivetz. IV., Str. Bratianu 39. 762

Billiárd, regiszter-kassza, székek eladók. Victoria-szálló Timisoara. 788

Dura elem I-t 15! Super elem patent 15 lei. Corobal elem 14 lei. Rádóhallgatóknak engedmény. Veszek: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekkoscsit „Motorica” Arad. 214

Ultramodern új Podraczky-féle hajlított hálószoba 22.000 leuért. Fél világos háló matracral 4500 leuért eladó. III., Str. Decembrie 10. felsőcsengő. 782

Remington írógép jó állapotban lévő és egy új minimax tüzelő készülék jutányosan eladó. II., Str. Abrud 5. Radocsay. 904

Különféle

Ózpincs kutya, barna, him elveszett. Megtalálójá, vagy nyomravezetője jutalomban részesül. Cím G. I. I., Str. Oituz 1 balra. 790

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett édesatyám,

Id. Cheveresan Dumitru

elhunyta alkalmából részvénytárgyalatunkkal felkerestek, különösen a Reunionea Femeilor Romane-nak ezúton fejezem ki legőszintebben átértett köszönetemet.

Prof. Ing. D. Cheveresan

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich

fodrász

II., Traian-tér 8. szám, a hatos villamos megállójánál

Gyárak figyelmébe!

Gyártok motortengelyeket, motorfejeket, transzmissziókat, tűzszekrényeket és mindenféle gépalkatrészeket. — Vállalok nagyméretű gyalulási, eszterga és hengerfurási munkálatokat. — Elektromosan hegesztünk mindenféle tárgyakat a legpontosabb kivitelben.

Ing. Coloman Schedivetz
fabr. de masini, Timisoara IV.
Str. I. C. Bratianu 39 szám.